

ANEKS NR 12
DO UMOWY 00011-6933-UM0220011/15
Z DNIA 19 MAJA 2016 r.

zawarty w dniu 28.04.....2022 r. w Sępólnie Krajeńskim

pomiędzy :

Województwem Kujawsko-Pomorskim

z siedzibą w Toruniu, Plac Teatralny 2, 87-100 Toruń

reprezentowanym przez:

Bartosza Szymańskiego – Dyrektora Wydziału Koordynacji RLKS, działającego na podstawie upoważnienia udzielonego uchwałą nr 11/462/17 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 24 marca 2017 r. w sprawie upoważnienia pracowników Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu do składania oświadczeń woli związanych z prowadzeniem bieżącej działalności Województwa, zmienioną uchwałą nr 28/1198/20 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 lipca 2020 r.

a

Stowarzyszeniem Nasza Krajna,

z siedzibą w Sępólnie Krajeńskim, ul. Jeziorna 6, 89-400 Sępólno Krajeńskie

NIP 5040049564,

numer KRS 0000317522,

reprezentowanym przez:

- 1) Władysława Szylinga – Prezesa Stowarzyszenia Nasza Krajna**
- 2) Krzysztofa Zielińskiego – Skarbnika Stowarzyszenia Nasza Krajna**

Na podstawie umowy nr **00011-6933-UM0220011/15** z dnia **19 maja 2016 r.** oraz ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1167 z późn. zm.), Strony postanawiają, co następuje:

§ 1

W umowie wprowadza się następujące zmiany:

- 1/ W załączniku nr 1 do powołanej na wstępie umowy, rozdział I LSR otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszego Aneksu.
- 2/ W załączniku nr 1 do powołanej na wstępie umowy, rozdział V LSR otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 2 do niniejszego Aneksu.
- 3/ W załączniku nr 1 do powołanej na wstępie umowy, rozdział VIII LSR otrzymuje

brzmienie określone w załączniku nr 3 do niniejszego Aneksu.
4/ W załączniku nr 1 do powołanej na wstępie umowy, załącznik nr 3 do LSR otrzymuje
brzmienie określone w załączniku nr 4 do niniejszego Aneksu

§ 2

Pozostałe warunki Umowy nie ulegają zmianie.

§ 3

Aneks został sporządzony w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym egzemplarzu dla każdej ze stron umowy.

§ 4

Aneks wchodzi w życie z dniem podpisania.

**WOJEWÓDZTWO
KUJAWSKO-POMORSKIE**

Dyrektor Wydziału
Koordynacji RLKS

Barbara Szymbalska

LGD

Prezes

Władysław Szyling

1).....

Skarbnik

Krzysztof Zieliński

2).....

Stowarzyszenie NASZA KRAJNA
ul. Jeziorna 6
89-400 Sępólno Krajeńskie

zacięgniętych na 1 do Aneksu nr 12 do umowy nr
00011-6933-UM02200M/15 z
dnia 19 maja 2016r.

1. Charakterystyka LGD

1.1 Forma prawna i nazwa LGD

Lokalna Grupa Działania jest stowarzyszeniem „specjalnym” i nosi nazwę Stowarzyszenie NASZA KRAJNA. Nadzór nad stowarzyszeniem sprawuje marszałek województwa kujawsko-pomorskiego.

Data rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym: 19.11.2008 r.

KRS: 0000317522 NIP: 5040049564 REGON: 340525831

1.2 Obszar

Lokalna Grupa Działania od 1 lipca 2015 roku działa na obszarze całego powiatu sępoleńskiego. LSR LGD Stowarzyszenia NASZA KRAJNA obejmuje cztery gminy, w tym trzy gminy miejsko-wiejskie i jedną gminę wiejską. W skład obszaru LSR wchodzi:

- gmina miejsko-wiejska Kamień Krajeński,
- gmina miejsko-wiejska Sępólno Krajeńskie,
- gmina wiejska Sośno,
- gmina miejsko-wiejska Więcbork.

Poniższa mapa obrazuje granice LSR LGD Stowarzyszenia NASZA KRAJNA.

Mapa 1. Gminy wchodzące w skład LGD Stowarzyszenia NASZA KRAJNA

Źródło: opracowanie własne, grafika wybory2006.pkw.gov.pl

Powierzchnia obszaru wynosi 791,09 km². W rozbiciu na poszczególne gminy powierzchnia kształtuje się następująco:

Tabela 1. Powierzchnia Powiatu Sępoleńskiego w 2014 r.

Lp.	Jednostka administracyjna	Powierzchnia (km ²)	Obszar miejski (km ²)	Obszar wiejski (km ²)
1.	Gmina Kamień Krajeński	163	4	159
2.	Gmina Sępólno Krajeńskie	229	7	222
3.	Gmina Więcbork	236	4	232
4.	Gmina Sośno	163	-	163
	RAZEM	791	15	776

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z BDL (GUS)

Obszar LGD Stowarzyszenia NASZA KRAJNA w 2013 r. zamieszkiwało ogółem 41 636 osób, w tym w poszczególnych gminach zgodnie z poniższą tabelą:

Tabela 2. Liczba ludności i gęstość zaludnienia na obszarze LGD Stowarzyszenia NASZA KRAJNA

Lp.	Jednostka terytorialna	Powierzchnia (km ²)	Liczba ludności	Gęstość zaludnienia	Odsetek ludności
1.	Gmina Kamień Krajeński	163	7 028	43	16,88%
2.	Gmina Sępólno Krajeńskie	229	16 111	70	38,69%
3.	Gmina Więcbork	236	13 351	57	32,07%
4.	Gmina Sośno	163	5 146	32	12,36%
	LGD Stowarzyszenie NASZA KRAJNA	791	41 636	53	100%
	Województwo Kujawsko-Pomorskie	17 972	2 092 564	116	
	Polska	312 679	38 495 659	123	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z BDL (GUS)

Gminą o największej liczbie ludności jest gmina miejsko-wiejska Sępólno Krajeńskie, którą zamieszkiwało 38,69% wszystkich mieszkańców. Najmniej liczną i najslabiej zaludnioną jest gmina wiejska Sośno. Gęstość zaludnienia Powiatu Sępoleńskiego jest bardzo mała na tle województwa oraz zalicza się do najniższych w porównaniu do pozostałych powiatów (21 pozycja z 23). **Na całym obszarze** objętym Lokalną Strategią Rozwoju mogą być realizowane operacje z Europejskiego Funduszu Społecznego, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. Z uwagi jednak na ograniczenia w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014 -2020 projekty w ramach działań rewitalizacyjnych realizowanych w ramach Osi Priorytetowej 7 – Rozwój lokalny kierowany przez społeczność Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014 – 2020 nie będą mogły być realizowane na obszarach miast w obrębie LSR tj.: Sępólno Krajeńskie, Więcbork i Kamień Krajeński.

1.3 Potencjał LGD

1.3.1 Opis sposobu powstania i doświadczenie LGD

Lokalna Grupa Działania Stowarzyszenie NASZA KRAJNA powstała z potrzeby samych mieszkańców kilku gmin. Starostwo Powiatowe w Sępólnie Krajeńskim działając w porozumieniu z gminami Więcbork, Sośno i Sępólno Krajeńskie zaprosiło wszystkie podmioty chętne do przystąpienia do tworzonej Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenie NASZA KRAJNA. Taka informacja mająca charakter zaproszenia pojawiła się w prasie lokalnej 26 czerwca 2008 roku.

W dniu 30 czerwca 2008 r. w Starostwie Powiatowym w Sępólnie Krajeńskim odbyło się zebranie założycielskie, na które przybyło 28 osób z terenu gmin: Sępólno Krajeńskie, Sośno i Więcbork. Zawiązane w tym dniu partnerstwo przybrało formę stowarzyszenia, w skład którego weszli reprezentanci trzech sektorów: społecznego (mieszkańcy, stowarzyszenia, sołectwa, koła gospodyń wiejskich), publicznego (urzędnicy gminni i powiatowi) i gospodarczego (drobni przedsiębiorcy). Stowarzyszenie NASZA KRAJNA zostało zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym 19 listopada 2008 roku pod numerem 0000317522.

W dniu 25 września 2014 r. decyzję o przystąpieniu do Stowarzyszenia NASZA KRAJNA, na mocy Uchwały Rady Miejskiej, podjęła Gmina Kamień Krajeński.

Lokalna Grupa Działania Stowarzyszenie NASZA KRAJNA, dla zrównoważonego rozwoju obszaru swojego działania przygotowało Lokalną Strategię Rozwoju na lata 2007 - 2013, która została przyjęta przez Walne Zebranie Członków w dniu 17 grudnia 2008 roku jako najważniejszy dokument strategiczny.

Budżet na realizację LSR w latach 2008 – 2015 łącznie wynosił 5 107 781,56 zł w tym:

- Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju (Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej, Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw, Odnowa i rozwój wsi, Małe projekty) – 4 008 032,00 zł
- Wdrażanie projektów współpracy – 103 656,00 zł

- Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja – 996 093,56 zł

W ramach wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju LGD Stowarzyszenie NASZA KRAJNA przeprowadziła 26 naborów wniosków w czterech działaniach co prezentuje poniższa tabela.

Tab. 3 Szczegółowe dane dotyczące ilości naborów oraz kwot wyboru w poszczególnych działaniach.

Kod działania	Liczba naborów	Łączna kwota wyboru
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	5	321 583,50
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	6	1 264 992,97
Odnowa i rozwój wsi	8	2 154 944,96
Małe projekty	7	2 239 087,18
	26	5 980 608,61

Źródło: opracowanie własne

Beneficjenci złożyli łącznie 165 wniosków na poszczególne działania, z czego Rada Decyzyjna wybrała 144 wnioski. Po weryfikacji wniosków w Urzędzie Marszałkowskim beneficjenci podpisali 95 umów na realizację projektów. Szczegóły przedstawia poniższa tabela.

Tab. 4 Szczegółowe dane dotyczące działania 413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju w zakresie ilości złożonych i wybranych wniosków oraz liczby zawartych umów w poszczególnych działaniach.

	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	Odnowa i rozwój wsi	Małe Projekty	ogółem
Liczba złożonych wniosków	4	14	36	111	165
Liczba wniosków wybranych	3	12	31	98	144
liczba zawartych umów	1	3	27	66	97

Źródło: opracowanie własne

W celu właściwego wdrażania LSR niezbędne jest doświadczenie i wiedza zatrudnionych pracowników biura LGD, którzy poprzez swoją pracę zagwarantują profesjonalną obsługę członkom oraz potencjalnym beneficjentom. Niezmiernie ważną rzeczą jest precyzyjne określenie wymagań w odniesieniu do przewidzianych obowiązków. W dokumencie pn. OPIS STANOWISK określono wymagania konieczne i pożądane w odniesieniu do pracowników, których należy zatrudnić. Organizację i porządek w procesie pracy oraz związane z tym zasady zatrudniania i wynagradzania pracowników, uprawnienia kierownika biura, zasady udostępniania informacji będących w dyspozycji LGD uwzględniające zasady bezpieczeństwa informacji i przetwarzania danych osobowych, opis metody oceny efektywności świadczonego przez pracowników LGD doradztwa oraz określenie zadań w zakresie animacji i współpracy reguluje Regulamin pracy biura. Określono plan szkoleń dla członków Rady Decyzyjnej i pracowników biura.

1.3.2 Reprezentatywność LGD

Zarząd Stowarzyszenia NASZA KRAJNA Uchwałą NR 3/V/2015 z dnia 30 lipca 2015 roku określił zasad przypisywania członków stowarzyszenia do odpowiedniego sektora: mieszkańców, sektora społecznego, gospodarczego i publicznego.

Do sektora publicznego zalicza się gminy, powiat, uczelnie publiczne, jednostki badawczo-rozwojowe, samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, państwowe i samorządowe jednostki kultury raz państwowe lub samorządowe osoby prawne utworzone na podstawie odrębnych przepisów w celu wykonywania zadań publicznych.

Do sektora społecznego zalicza się organizacje pozarządowe posiadające osobowość prawną, organizacje pozarządowe nieposiadające osobowości prawnej w tym Centra Integracji Społecznej, Kluby Integracji Społecznej, Warsztaty Terapii Zajęciowej, Zakłady Aktywizacji Zawodowej, kościoły, związki wyznaniowe, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego, także związki zawodowe i organizacje pracodawców, organizacje społeczno – zawodowe rolników oraz inne dobrowolne zrzeszenia i ruchy obywatelskie (Koła Gospodyń Wiejskich, rady sołecki, rady parafialne itp.).

Do sektora gospodarczego zalicza się podmioty prowadzące działalność gospodarczą w tym przedsiębiorstwa społeczne, rolników, rybaków.

Do sektora mieszkańców zalicza się osoby zamieszkałe na obszarze objętym Lokalną Strategią Rozwoju oraz osoby reprezentujące podmioty z sektora społecznego nieposiadające osobowości prawnej.

Według stanu na dzień 28 grudnia 2015 r. Lokalna Grupa Działania Stowarzyszenie NASZA KRAJNA liczy 54 członków:

- sektor publiczny – 5 członków (9,26 % ogólnej liczby członków)
- sektory społeczny – 15 członków (27,78 % ogólnej liczby członków)
- sektor gospodarczy – 15 członków (27,78 % ogólnej liczby członków)
- sektor społeczny, mieszkaniac – 15 członków (27,78 % ogólnej liczby członków)
- mieszkaniac – 4 członków (7,40 % ogólnej liczby członków).

Sposób rozszerzenia składu LGD o kolejnych partnerów następuje zgodnie ze statutem. O przyjęciu w poczet członków Stowarzyszenia decyduje Zarząd w formie uchwały. O swojej decyzji Zarząd niezwłocznie powiadamia pisemnie zainteresowanego. Od decyzji odmownej zainteresowanemu przysługuje prawo odwołania do najbliższego Walnego Zebrania Członków, którego uchwała jest ostateczna. Odwołanie należy wnieść w terminie 1 miesiąca od otrzymania pisemnej informacji o decyzji, za pośrednictwem Zarządu.

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania NASZA KRAJNA jest otwarte na nowych członków, nowych partnerów chętnych do włączenia się w realizację Lokalnej Strategii Rozwoju.

Właściwa struktura LGD ze względu na sektory pozwala m.in. na inicjowanie działań na rzecz poprawy zatrudnienia, tworzenie miejsc pracy. Partnerstwo sektorów zmierzy się z powyższymi wyzwaniem poprzez stworzenie mieszkańcom, w tym również tzw. grupom defaworyzowanym (w tym: osoby powyżej 50 roku życia, osoby do 30 roku życia, bezrobotni, nisko opłacani pracownicy (otrzymujący minimalne lub niższe wynagrodzenie za pracę), zatrudniani w niepewnych warunkach, osoby z różnymi niepełnosprawnościami) szansy na podejmowanie oddolnych inicjatyw umożliwiających realizację wymienionych celów, w tym szczególnie odzwierciedlenia istniejących na obszarze LGD grup defaworyzowanych.

1.3.3 Rada Decyzyjna

Zgodnie z Statutem Stowarzyszenia NASZA KRAJNA do wyłącznej kompetencji Rady Decyzyjnej należy wybór operacji, które mają być realizowane w ramach opracowanej przez Stowarzyszenie Lokalnej Strategii Rozwoju.

Członkowie Rady LGD Stowarzyszenie NASZA KRAJNA są wybierani i odwoływani przez Walne Zebranie Członków spośród członków tego zebrania. Rada składa się z nie mniej niż 10 członków. ✓

Proces decyzyjny nie będzie zdominowany przez władze publiczne ani żadną z grup interesów. W składzie Rady sektor publiczny reprezentują 3 osoby.

W skład Rady Stowarzyszenia wchodzi osoby pełniące następujące funkcje:

Tabela 5. Lista członków Rady Decyzyjnej LGD Stowarzyszenia NASZA KRAJNA.

L.P	IMIĘ I NAZWISKO/NAZWA	FUNKCJA W ORGANIE DECYZYJNYM	REPREZENTOWANY SEKTOR
1	LESZEK STROIŃSKI /GMINA SOŚNO	PRZEWODNICZĄCY	PUBLICZNY
2	WOJCIECH GŁOMSKI/GMINA KAMIEŃ KRAJEŃSKI	WICEPRZEWODNICZĄCY	PUBLICZNY
3	WALDEMAR KUSZEWSKI/GMINA WIĘCBORK	WICEPRZEWODNICZĄCY	PUBLICZNY
4	AGNIESZKA KOPISZKA	SEKRETARZ	MIESZKANIEC
5	PAWEŁ TOCZKO	CZŁONEK RADY	MIESZKANIEC
6	DOROTA NIEMCZYK-CZAJKA/KGW WIŚNIEWKA	CZŁONEK RADY	SPOŁECZNY
7	AGNIESZKA LACH/KGW SYPNIEWO	CZŁONEK RADY	SPOŁECZNY, MIESZKANIEC
8	MARZANNA LIS/ GOSPODARSTWO ROLNE	CZŁONEK RADY	GOSPODARCZY
9	MARZENA PAWŁOWSKA/ AMBER VENEER SPÓŁKA JAWNA MARZENA PAWŁOWSKA MICHAŁ PAWŁOWSKI	CZŁONEK RADY	GOSPODARCZY
10	MIROSLAW DORAWA/ DORAWA MIROSLAW PRODUKCJA - HANDEL - USŁUGI	CZŁONEK RADY	GOSPODARCZY
11	JULIA PETSCH	CZŁONEK RADY	MIESZKANIEC

Źródło: opracowanie własne

Zgodnie z obowiązującymi zasadami ani władze publiczne, ani żadna pojedyncza grupa interesu, nie mają więcej niż 49% praw głosu w podejmowaniu decyzji przez organ decyzyjny. Dodatkowo odpowiedni parytet zostanie zachowany każdorazowo na etapie głosowania. Poza tym, w zakresie zapewnienia wyboru operacji bez dominacji jakiegokolwiek grupy interesu w organie decyzyjnym nałożono na Radę następujące obwarowania:

- Funkcje członków organu decyzyjnego będą pełnione osobiście, a w przypadku osób prawnych przez osoby uprawnione do reprezentowania. Wprowadza się zapis nieupoważniania osób trzecich do udziału w podejmowaniu decyzji.
- Prowadzenie rejestru interesów członków organu decyzyjnego.

W zakresie prawidłowości wyboru dokonywanego przez członków organu decyzyjnego wprowadza się:

- szkolenia w zakresie oceny wniosków w celu podniesienia ich wiedzy i kompetencji,
- zasadę odwołania z członkostwa w Radzie w przypadku systematycznego uchylania się od pracy w Radzie,
- ustanowienie osoby - Przewodniczącego Rady, którego zadaniem będzie czuwanie nad prawidłowym przebiegiem procesu oceny i wyboru, poprawności dokumentacji, zgodności formalnej oraz wzywania do dokonania poprawnej oceny wniosków przez członków Rady którzy dokonali oceny w sposób niezgodny z treścią kryteriów oceny.

Rada Decyzyjna działa na podstawie Regulaminu Rady. Protokoły i dokumentacja z posiedzeń Rady gromadzone i przechowywane są w Biurze LGD. Dokumentacja ma charakter jawny i jest udostępniana do wglądu wszystkim zainteresowanym z zachowaniem postanowień ustawy o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2014.1182).

W celu podniesienia wiedzy i kompetencji opracowano program szkoleń dla członków Rady Decyzyjnej. Każdorazowo w celu prawidłowego przebiegu procesu oceny i wyboru, poprawności dokumentacji, zgodności formalnej, Radę decyzyjną wspierał będzie jeden ze stałych pracowników biura LGD.

1.3.4 Zasady funkcjonowania LGD

Lokalna Grupa Działania Stowarzyszenie NASZA KRAJNA działa na podstawie przepisów

- a) ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 855 z późn. zm.),
- b) ustawy z 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. 349),
- c) ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności (Dz.U. 2015 poz. 378),
- d) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności

oraz następujących dokumentów wewnętrznych:

- a) statutu LGD
- b) Regulaminu Rady Decyzyjnej
- c) Regulaminu Biura LGD.

Sposób uchwalania, zmiany dokumentów wewnętrznych oraz opis głównych kwestii w nich zawartych zebrany został w Tabeli nr 6.

Tabela 6. Sposób uchwalania, zmiany dokumentów wewnętrznych oraz opis głównych kwestii w nich zawartych

Lp.	Rodzaj dokumentu	Sposób uchwalania/zmiany oraz opis głównych kwestii
1.	Statut LGD	Uchwalanie statutu i zmian dokumentu należy do wyłącznej kompetencji Walnego Zebrania Członków. Statut Stowarzyszenia określa jego nazwę, teren działania i jego siedzibę, cele i sposoby ich realizacji, sposób nabywania i utraty członkostwa, przyczyny utraty członkostwa oraz prawa i obowiązki członków, władze stowarzyszenia, tryb dokonywania ich wyboru, uzupełniania składu oraz ich kompetencje, sposób reprezentowania stowarzyszenia oraz zaciągania zobowiązań majątkowych, a także warunki ważności jego uchwał, sposób uzyskiwania środków finansowych oraz ustanawiania składek członkowskich, zasady dokonywania zmian statutu oraz sposób rozwiązywania się stowarzyszenia. Statut reguluje także następujące kwestie: organem nadzoru nad Stowarzyszeniem jest Marszałek Województwa Kujawsko - Pomorskiego, jednym z organów Stowarzyszenia jest Rada Decyzyjna odpowiedzialna za wybór operacji, której zakres kompetencji i zasady reprezentatywności określa szczegółowo Statut, Walne Zebranie będące najwyższą władzą Stowarzyszenia uchwalające LSR, dokonujące jej aktualizacji oraz uchwalające kryteria wyboru operacji. Statut określa uregulowania dotyczące zachowania bezstronności członków Rady w wyborze operacji (w tym przesłanki wyłączenia z oceny operacji).
2.	Regulamin Rady Decyzyjnej	Uchwalanie regulaminu Rady decyzyjnej i zmian dokumentu należy do wyłącznej kompetencji Walnego Zebrania Członków.

		Regulamin rady decyzyjnej określa m.in. szczegółowe zasady zwoływania i organizacji posiedzeń organu decyzyjnego (sposób informowania członków organu o posiedzeniach, zasady dostarczania dokumentów dotyczących spraw podejmowanych na posiedzeniach, itp.), szczegółowe rozwiązania dotyczące wyłączenia z oceny operacji (sposób wyłączenia członka organu z oceny), szczegółowe zasady podejmowania decyzji w sprawie wyboru operacji (ocena wniosków, sposób podziału wniosków do oceny pomiędzy członków organu, zasady preselekcji operacji, jeśli dotyczy, zasady dokumentowania oceny, sposób informowania Wnioskodawców o wynikach oceny, wzory dokumentów, itp.), zasady protokołowania posiedzeń organu decyzyjnego, zasady wynagradzania członków organu decyzyjnego.
3.	Regulamin biura LGD	Uchwalanie Regulaminu i zmian dokumentu należy do wyłącznej kompetencji Zarządu. Regulamin Biura określa m.in. organizację biura, utworzone w nim stanowiska, uprawnienia i obowiązki pracownika i pracodawcy, uprawnienia osób funkcyjnych, przepisy porządkowe, zasady zatrudniania i wynagradzania pracowników, uprawnienia kierownika biura, zasady udostępniania informacji będących w dyspozycji LGD uwzględniające zasady bezpieczeństwa informacji i przetwarzania danych osobowych, opis metody oceny efektywności świadczonego przez pracowników LGD doradztwa.

Źródło: Opracowanie własne

1.3.5 Potencjał ludzki LGD

Obsługę organów Stowarzyszenia NASZA KRAJNA zapewnia Biuro Stowarzyszenia. Zarząd Stowarzyszenie powołuje Kierownika Biura. Pracowników Biura zatrudnia Zarząd Stowarzyszenia. W skład kadry LGD NASZA KRAJNA wchodzi Kierownik biura oraz dwóch pracowników. Obsługę księgową zapewnia firma zewnętrzna.

Biuro LGD, jak wskazano powyżej, obecnie liczy 3 osoby (3 etaty) zatrudnione w oparciu o umowy o pracę na czas określony. Są to:

- Kierownik biura – 1 etat,
- Asystent ds. biurowych – 2 etaty.

W nowym okresie 2016-2023 w związku z wdrażaniem wielofunduszowej LSR, a tym samym odmienną specyfiką każdego z funduszy oraz stosowaniem różnych trybów wyboru projektów (tryb konkursowy oraz projekty grantowe) oraz licznie zaplanowanymi działaniami związanymi z animowaniem lokalnych społeczności, do uczestniczenia we wdrażaniu LSR Zarząd LGD zamierza zwiększyć zatrudnienie w biurze o 1 etat oraz dokonać zmiany stanowisk i zakresów obowiązków obecnych pracowników LGD.

Strategię Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność dla obszaru powiatu sępoleńskiego na lata 2016-2023 wdrażać więc będzie zespół w składzie:

- 1) Kierownik Biura (kontynuacja zatrudnienia);
- 2) Specjalista ds. projektów i grantów (kontynuacja zatrudnienia);
- 3) Specjalista ds. rozwoju przedsiębiorczości (kontynuacja zatrudnienia);,
- 4) Specjalista ds. organizacyjno-promocyjnych, współpracy i animacji (stanowisko planowane do utworzenia).

Osoby zaangażowane w pracę na rzecz LGD posiadają odpowiednie kompetencje i zasoby do tworzenia i zarządzania procesami rozwoju na poziomie lokalnym (w tym do opracowywania, wdrażania i aktualizacji dokumentów strategicznych). Ich wiedza i doświadczenie odpowiadają zakresowi merytorycznemu LSR. Wszystkie te osoby posiadają wykształcenie wyższe oraz wieloletnie doświadczenie w aplikowaniu, realizacji i rozliczaniu projektów współfinansowanych z funduszy przedakcesyjnych i strukturalnych (programy SPO RZL, SPO WKP, PAOW, SAPARD, ZPORR, PHARE, RPO WKP, POKL, PROW, PO RYBY) oraz środków z funduszy krajowych (programy Ministerstwa Sportu i Turystyki, Ministerstwa Kultury itp.). Dwie z zatrudnionych osób posiadają wieloletnie doświadczenie zawodowe w realizacji usług doradczych dla MŚP w ramach Krajowego

Systemu Usług (KSU) dla małych i średnich przedsiębiorstw oraz wieloletnie doświadczenie w pracy w organizacjach pozarządowych realizujących i rozliczających projekty z pozyskanych funduszy. Wszystkie osoby posiadają prawo jazdy kat. B, dwójka z nich w sposób komunikatywny posługuje się językiem angielskim. Wszystkie osoby posiadają doświadczenie w zakresie wdrażania LEDERA w latach 2007 – 2013 (w tym dwójka jako etatowi pracownicy biura LGD Stowarzyszenia NASZA KRAJNA, a jedna jako członek, a następnie wieloletnia Przewodnicząca Rady Decyzyjnej LGD). Jedna z osób pracujących obecnie w biurze brała udział w procesie przygotowania LSR na lata 2007 – 2013.

Podstawowe wymogi wobec kandydata na pracownika biura LGD określono w dokumencie pn. *Opis stanowisk*. Określa on wymagania konieczne i pożądane stawiane kandydatom na pracowników. Dokument ten również w sposób szczegółowy określa podział zadań pracowników biura. Wymagania stawiane pracownikom biura są adekwatne do obowiązków. Podobne zapisy znajdują się również w *Regulaminie pracy biura*.

Dla członków Zarządu nie określono wymagań odnośnie kompetencji z uwagi na fakt, że nie pobierają oni wynagrodzenia.

W celu ciągłego podnoszenia wiedzy i kompetencji opracowano program szkoleń dla pracowników biura.

Biuro LGD zobowiązane jest do świadczenia nieodpłatnego doradztwa. Doradztwo prowadzone przez pracowników biura LGD obejmuje 2 kategorie usług:

I. Usługi informacyjne – o charakterze ogólnym, obejmujące udzielanie informacji nt.

- ogólnych założeń LSR – kreowanie pomysłów na projekty w ramach LSR
- doboru właściwego programu jako źródła finansowania planowanego przedsięwzięcia innego niż LSR (dot. beneficjentów niekwalifikujących się do wsparcia w ramach LSR),
- z zakresu prawa, marketingu, finansów, podatków, itp.,
- innych aspektów funkcjonowania podmiotów, niezwiązanych bezpośrednio z wdrażaniem LSR.

II. Usługi konsultacyjne – obejmujące obsługę wnioskodawców i beneficjentów naborów ogłaszanych w ramach LSR. Do usług konsultacyjnych zalicza się:

- Usługi z zakresu zasad wypełniania wniosku o przyznanie pomocy (w tym ocena kwalifikowalności w aspekcie LSR);
- Konsultację i weryfikację uzupełnień do wniosku o przyznanie pomocy;
- Usługi z zakresu zasad wypełniania wniosku o płatność;
- Konsultację i weryfikację uzupełnień do wniosku o płatność.

Efektywność pracy doradczej pracowników biura LGD podlega ocenie zgodnie z zapisami Regulaminu biura LGD.

Zadania w zakresie animacji lokalnej i współpracy oraz metody ich pomiaru.

Za realizację zadań w ww. zakresie odpowiedzialny będzie specjalista ds. organizacyjno-promocyjnych, współpracy i animacji, który wspomagany będzie w tym zakresie przez pozostałych pracowników merytorycznych LGD i Kierownika biura.

Zadania w zakresie animacji i współpracy obejmowały będą działania opisane szczegółowo w planie komunikacji, w tym m.in.:

- spotkania informacyjno-konsultacyjne z mieszkańcami nt. zasad udzielania wsparcia w ramach LSR, rozliczania projektów i postępów w realizacji LSR,
- organizację wydarzeń/eventów, plebiscytów, forów lub konferencji tematycznych, wyjazdów studyjnych upowszechniających dobre praktyki,
- przekazywanie bieżących informacji za pośrednictwem internetu, prasy, radia, publikacji tematycznych itp.

Dodatkowo:

- udzielanie lokalnym środowiskom wsparcia w zakresie diagnozowania ich potrzeb i tworzenia planów działania, w szczególności poprzez docieranie do grup wskazanych w LSR jako defaworyzowane ,
- wyszukiwanie liderów lokalnych, wspieranie ich w rozwoju umiejętności,
- wypracowywanie koncepcji współpracy ze społecznością lokalną, w tym z instytucjami, które mają wpływ na sytuację w danym regionie (samorząd lokalny, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe, szkoły itd.),
- docieranie do potencjalnych projektodawców, zachęcanie ich do podejmowania inicjatyw w zakresie nawiązywania partnerstw ukierunkowanych na wspólne rozwiązywanie problemów lokalnych.

Podstawowym miernikiem efektywności prowadzonych zadań w zakresie animacji lokalnej i współpracy będzie poziom zadowolenia mieszkańców ze spotkań przeprowadzanych przez pracowników LGD mierzony za pomocą ankiety oceny spotkania/szkolenia/warsztatu/ konferencji itp. bezpośrednio po realizacji danego zadania, ale

również badanie ewaluacyjne LSR i LGD, w ramach którego badana będzie również efektywność pracy biura LGD

2. Partycypacyjny charakter LSR.

Partycypacyjny charakter Lokalnej Strategii Rozwoju jest kluczową jej cechą, w myśl założeń rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność ma on być gwarantem rozwoju instytucji społeczeństwa obywatelskiego i kapitału społecznego. Lokalna Strategia Rozwoju powinna angażować mieszkańców, kształcić nawyki współpracy mieszkańców, samorządów i lokalnego biznesu w realizacji działań dla wspólnego dobra realizacji LSR. W ramach prac nad koncepcją nowej Lokalnej Strategii Rozwoju, która realizowana będzie na terenie Stowarzyszenia NASZA KRAJNA w latach 2016-2023 zastosowano szereg działań aktywizujących i zachęcających do dyskusji przedstawicieli sektora społecznego, gospodarczego, publicznego i mieszkańców gmin. Lokalna Strategia Rozwoju dla obszaru Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenia NASZA KRAJNA jest dokumentem wypracowanym, nie tyle dla lokalnej społeczności, co przy jej aktywnym udziale. Podkreślić należy że strategia nie została przygotowana przez podmiot zewnętrzny. Strategia Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność dla obszaru powiatu sępoleńskiego na lata 2016-2023 (LSR) powstawała w okresie od stycznia 2015 r. do grudnia 2015 roku i została zredagowana przez pracowników biura LGD, którzy nadzorowani byli w tym zakresie przez Zarząd Stowarzyszenia.

W celu zapewnienia oddolnego charakteru LSR, tj. zagwarantowania udziału społeczności lokalnej w procesie tworzenia strategii i jej realizacji, społeczność lokalna została zaangażowana w prace na każdym z kluczowych etapów przygotowania LSR: diagnoza i analiza SWOT, określanie celów i wskaźników w odniesieniu do opracowania LSR oraz opracowanie planu działania, opracowanie zasad wyboru operacji i ustalania kryteriów wyboru, opracowanie zasad monitorowania i ewaluacji, przygotowanie planu komunikacyjnego w odniesieniu do realizacji LSR.

Prace nad ww. etapami prowadzone były równolegle.

W związku z pracami nad przygotowaniem Strategii Zarząd Stowarzyszenia dnia 9 września 2015 r. podjął decyzję o powołaniu Grupy Roboczej ds. LSR, której zadaniem miało być opracowanie i konsultacje zapisów LSR na każdym etapie jej budowania, a po wyborze LSR do realizacji będzie również monitorowała wdrażanie strategii. W skład Grupy weszli: przedstawiciele instytucji, stowarzyszeń i innych organizacji działających na terenie LGD, mieszkańcy i przedsiębiorcy obszaru objętego LSR, zarząd, pracownicy biura. Prace Grupy koordynował Kierownik Biura, który w okresie opracowywania strategii wspólnie z pracownikami biura redagowała dokumenty LSR na podstawie efektów pracy Grupy Roboczej.

Odbyło się w sumie 5 spotkań Grupy Roboczej ds. LSR, tj. 11.09.2015 r. – uczestniczyło 13 osób, 30.10.2015 r. – uczestniczyło 15 osób, 20.11.2015 r. – uczestniczyło 13 osób, 10.12.2015 r. – uczestniczyło 15 osób oraz 21.12.2015 r. – uczestniczyło 15 osób.

W procesie opracowania LSR stosowano różnorodne partycypacyjne metod konsultacji, m.in.:

- **Sondaż na temat sytuacji obecnej i oczekiwań wobec przyszłości obszaru LGD – analiza potrzeb w formie ankiet oraz fiszek projektowych** – metodę zastosowano na etapie formułowania mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń obszaru LGD NASZA KRAJNA, założeń planu komunikacji oraz wstępnego określenia celów oraz opracowania planu działania (ankiety), jak również do wstępnego określenia celów ogólnych, szczegółowych oraz przedsięwzięć .

Źródło weryfikacji zastosowanej metody: dokument pn. Opracowanie i analiza ankiet oraz Zestawienie fiszek projektowych.

— **Spotkania publiczne** – spotkania otwarte, w których mogli brać udział wszyscy mieszkańcy obszaru LSR. Spotkania odbywały się w miejscach i godzinach dostępnych dla wszystkich zainteresowanych i prowadzone były przez pracowników biura LGD. Zgłoszone w trakcie spotkań uwagi formułowano w postaci notatek ze spotkań.

Źródło weryfikacji zastosowanej metody: listy obecności z odbytych spotkań.

— **E-konsultacje** - prośba o wyrażenie opinii kierowana była do mieszkańców obszaru LSR za pomocą strony internetowej LGD (w postaci KARTY UWAG do wypełnienia).

Źródło weryfikacji zastosowanej metody: print screen ze stron www, zestawienie zgłoszonych uwag.

— **Punkt informacyjno-konsultacyjny** - Biuro LGD pełni funkcje Punktu informacyjno-konsultacyjnego, w którym mieszkańcy, w związku z opracowywaną Lokalną Strategią Rozwoju na lata 2016-2023, mogą zapoznać się z materiałami informacyjnymi, złożyć swoje opinie i uwagi, przedyskutować interesujące ich kwestie jak

2018 r. nr 2 do Aneksu nr 12 do umowy nr
000A1-6933-UM02700MMS z dnia
19 maja 2016 r.

5. Cele i wskaźniki

5.1 Specyfikacja i opis celów ogólnych, przypisanych im celów szczegółowych i przedsięwzięć oraz uzasadnienie ich sformułowania w oparciu o konsultacje społeczne i powiązanie z analizą SWOT i diagnozą obszaru.

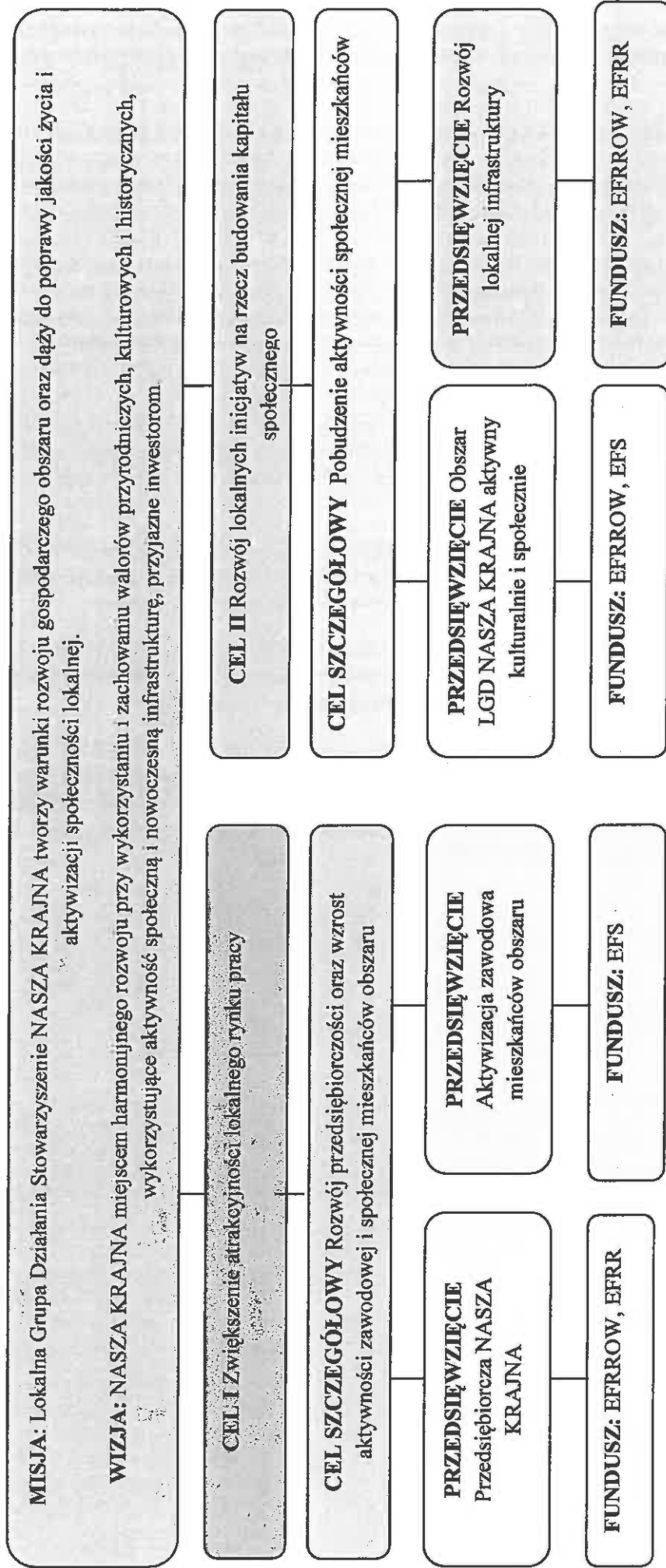
Cele strategii zostały zdefiniowane na podstawie zebranych informacji o potrzebach i problemach mieszkańców obszaru zdiagnozowanych podczas badań ankietowych, na spotkaniach w gminach (na których definiowana była analiza SWOT). Powołana Grupa Robocza ds. LSR dokonała analizy zdefiniowanych problemów oraz zestawiała je z danymi statystycznymi oraz analizą SWOT, na tej podstawie zostały określone problemy a na ich podstawie zdefiniowane cele ogólne i cele szczegółowe strategii. W kolejnej fazie problemy i cele zostały poddane konsultacjom. Kolejnym etapem było sformułowanie celów szczegółowych i przedsięwzięć w oparciu o wcześniej określone problemy a także typy projektów możliwe do realizacji w formule RLKS w Województwie Kujawsko - Pomorskim. Poszczególne przedsięwzięcia zostały przyporządkowane celom szczegółowym oraz pogrupowane zgodnie z wytycznymi. Do każdego z przedsięwzięć zostały określone rezultaty i wskaźniki na podstawie informacji zebranych w poszczególnych gminach dotyczących potrzeb i możliwość realizacji konkretnych projektów przez projektodawców wywodzących się z sektora publicznego, społecznego i prywatnego (fiszki projektowe). Na etapie formułowania przedsięwzięć przyjęto także założenie, iż kluczową kwestią jest szerokie włączenie partnerów spoza sektora finansów publicznych w realizację strategii, stąd też założono, iż kwestią horyzontalną istotną z punktu widzenia każdego zdefiniowanego celu jest włączenie sektorów społecznego oraz prywatnego w realizację przedsięwzięć.

Cele i przedsięwzięcia LSR są zbieżne z wszystkimi trzema celami przekrojowymi PROW 2014-2020 tj. ochrona środowiska, przeciwdziałanie zmianom klimatu oraz innowacyjność, a kryteria wyboru oraz wskaźniki LSR zapewniają bezpośrednie osiągnięcie wskaźników określonych dla tych celów.

Na podstawie corocznej ewaluacji wskaźników LGD będzie monitorować założone do osiągnięcia wskaźniki. Osiągnięcie wskaźników będzie mierzone na różnych „poziomach” wdrażania strategii (produkt – operacje i przedsięwzięcia, rezultat – cel szczegółowy, oddziaływania – cel ogólny).

Proces ustalania celów i formułowania przedsięwzięć oparty był o test „SMART”, czyli przyjęte w LSR cele są: S(pecific) – konkretne, stanowią rozwiązanie dla określonych w strategii problemów i wyzwań opisanych w diagnozie obszaru LGD. M(easurable) – mierzalne poprzez założone wskaźniki; A(mbitious) – ambitne poprzez wizję i misję LGD. R(ational) – możliwe do osiągnięcia w perspektywie realizacji LSR oraz T(ime) – mają określoną perspektywę czasową do 2023 roku.

Rysunek 1. Schemat celów LSR.

Wybór celów i przedsięwzięć jest uzasadniony w odniesieniu do diagnozy problemów, grup docelowych i obszarów interwencji.

Cel szczegółowy: Rozwój przedsiębiorczości oraz wzrost aktywności zawodowej i społecznej mieszkańców obszaru odnosi się m.in. do zdiagnozowanych problemów zdefiniowanych jako wysoki stopień bezrobocia w powiecie i emigracja zarobkowa oraz niski poziom przedsiębiorczości, jak również wysokiego odsetka osób korzystających z pomocy społecznej, niskiej aktywności społecznej mieszkańców obszaru LSR, niewystarczającego kompleksowego wsparcie dla osób wykluczonych społecznie. Realizacji celu mają służyć dwa przedsięwzięcia,

- 1) **Przedsiębiorcza NASZA KRAJNA** ukierunkowane na tworzenie nowych miejsc pracy poprzez wsparcie inwestycyjne na tworzenie i rozwój lokalnych firm. Grupy docelowe: osoba fizyczna/potencjalny przedsiębiorca, mikro i małe przedsiębiorstwa.
- 2) **Aktywizacja zawodowa mieszkańców obszaru** - operacje w ramach Przedsięwzięcia koncentrować się będą na aktywizacji zawodowej mieszkańców obszaru LSR w szczególności osób zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym oraz osób z ich otoczenia. Grupy docelowe: osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym,

Cel szczegółowy: Pobudzenie aktywności społecznej mieszkańców odnosi się m.in. do zdiagnozowanych problemów związanych w szczególności z niską aktywnością mieszkańców, niedostateczną ofertą zagospodarowania czasu wolnego zwłaszcza dla osób starszych a także dzieci i młodzieży a także niewykorzystanym potencjałem w postaci wielu organizacji pozarządowych i spadkiem ich aktywności szczególnie zauważalnym w ostatnim czasie. Cel jest również odpowiedzią na zdiagnozowany w LSR problem związany z ograniczonym dostępem do szeroko rozumianej infrastruktury kulturalno – rekreacyjnej mieszkańców obszaru LSR, co pośrednio wpływa również na niską aktywność mieszkańców we wspólne działania, jak również odniesieniem do zdiagnozowanej konieczności rewitalizacji społeczno – gospodarczej zdegradowanych miejscowości wiejskich. Dodatkowo obszary zdegradowane zamieszkują często grupy społeczności lokalnej ekonomicznie słabe, co obciąża je trudną problematyką społeczną (bezrobocie, ubóstwo, problemy wychowawcze, itp.) i prowadzi do zjawiska wykluczenia.

Realizacji celu mają służyć dwa przedsięwzięcia,

- 1) **Obszar LGD NASZA KRAJNA aktywny kulturalnie i społecznie** - Działania realizowane w ramach przedsięwzięcia ukierunkowane będą na integrację mieszkańców obszaru w szczególności zaś wskazanych w LSR jako grupy defaworyzowane. Grupy docelowe: mieszkańcy obszaru w szczególności osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (w tym zakresie, w jakim jest to niezbędne dla wsparcia osób wykluczonych społecznie) w tym osoby pełniące obowiązki opiekuńcze.
- 2) **Rozwój lokalnej infrastruktury** - Wsparcie w ramach Przedsięwzięcia ukierunkowane będzie na inwestycje przyczyniające się do rozwoju i podniesienia atrakcyjności obszarów problemowych (zdegradowanych) dla mieszkańców ale również inwestorów, poprzez uporządkowanie przestrzeni, przygotowanie jej do pełnienia funkcji społecznych, kulturalnych, innych (rewitalizacja społeczno – gospodarcza). Grupy docelowe: mieszkańcy obszaru, turyści.

Powyższe potwierdza, iż wybór celów i przedsięwzięć jest uzasadniony w odniesieniu do diagnozy problemów, grup docelowych i obszarów interwencji.

Szczegółowe rozwiązania w odniesieniu do poszczególnych przedsięwzięć LSR, określone w toku prac nad dokumentem opisano w dalszej części tego rozdziału pn. *Przedstawienie przedsięwzięć realizowanych w ramach Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność a także wskazanie sposobu ich realizacji wraz z uzasadnieniem.*

Tabela 23 przedstawia ciąg przyczynowo – skutkowy zaplanowanych w LSR celów, przedsięwzięć i wskaźników. Takie cele wzięły się z diagnozy obszaru oraz odzwierciedlają konsultacje przeprowadzone na obszarze LSR.

Tabela 23. Ciąg przyczynowo – skutkowy zaplanowanych w LSR celów, przedsięwzięć i wskaźników – matryca logiczna.

Zidentyfikowane problemy/wyzwania społeczno-ekonomiczne	Cel ogólny	Cele szczegółowe	Planowane przedsięwzięcia	Produkty	Rezultaty	Oddziaływania	Czynniki zewnętrzne mające wpływ na relacje działań i osiągnięcie wskaźników
Niewystarczająca ilość miejsc pracy w istniejących przedsiębiorstwach oraz niski poziom przedsiębiorczości mieszkańców LGD powodujący niedostateczną ilość nowych przedsiębiorstw i inicjatyw gospodarczych na obszarze LGD.	CEL I Zwiększenie atrakcyjności lokalnego rynku pracy	CEL SZCZEGÓŁOWY Rozwój przedsiębiorczości oraz wzrost aktywności zawodowej i społecznej mieszkańców obszaru	Przedsiębiorcza NASZA KRAJNA	<ul style="list-style-type: none"> - liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie - liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje - liczba centrów przetrwania lokalnego - liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa - liczba operacji na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba podmiotów korzystających z infrastruktury służącej przetwarzaniu produktów rolnych - liczba utworzonych miejsc pracy - wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach - liczba nowych produktów/usług wprowadzonych w przedsiębiorstwie - liczba udoskonalonych produktów/usług wprowadzonych w przedsiębiorstwie 	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost liczby podmiotów wpisanych do rejestru REGON - wzrost dochodu podatkowego od osób fizycznych gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca (obliczony jako średnia z gmin tworzących obszar LGD) 	<ul style="list-style-type: none"> - Konunktura gospodarcza w kraju - Możliwość ubiegania się o dotacje na rozwój przedsiębiorczości
Znaczny odsetek osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem			Aktywizacja zawodowa mieszkańców obszaru	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie 	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu 		

<p>społecznym na obszarze LGD oraz niska aktywność społeczno-zawodowa części mieszkańców obszaru skutkująca biernością na rynku pracy, długotrwałym bezrobociem oraz koniecznością wsparcia przez system opieki społecznej.</p>				<p>- liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących (łącznie z własny rachunek) po opuszczeniu programu - liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których wzrosła aktywność społeczna</p>		
<p>Niska aktywność społeczna mieszkańców obszaru będąca</p>	<p>CEL II Rozwój lokalnych inicjatyw na rzecz budowania kapitału społecznego</p>	<p>CEL SZCZEGÓŁOWY Pobudzenie aktywności społecznej mieszkańców</p>	<p>Obszar LGD NASZA KRAJNA aktywny kulturalnie i społecznie</p>	<p>- liczba przedsięwzięć służących aktywizacji, integracji mieszkańców, promujących walory regionu, - liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których wzrosła aktywność społeczna - liczba projektów skierowanych do następujących grup docelowych: przedsiębiorcy, grupy defaworyzowane</p>	<p>- liczba osób w uczestniczących przedsiębiorstwach służących aktywizacji, integracji mieszkańców, promujących walory regionu, - Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których wzrosła aktywność społeczna - liczba projektów skierowanych do następujących grup docelowych: przedsiębiorcy, grupy defaworyzowane</p>	<p>Korzystne rozwiązania legislacyjne dla tworzenia, funkcjonowania i finansowania działalności organizacji</p> <p>Działania i programy edukacyjne na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym sprzyjające rozwojowi świadomości obywatelskiej</p> <p>Wzrost liczby organizacji pozarządowych</p>

<p>wynikiem m.in. słabej motywacji do działania, niedostatecznej oferty kulturalnej, oraz oferty zagospodarowania czasu wolnego, licznych braków i niedostatków lokalnej infrastruktury (obszary zdegradowane)</p>				<p>- Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie</p>	<p>(określone w LSR), młodzież, turyści, inne;</p>		
--	--	--	--	--	--	--	--

5.2 Wykazanie zgodności celów z celami programów, w ramach których planowane jest finansowanie LSR.

Tabela 24. Zgodność celów LSR z celami programów w ramach, których planowane jest finansowanie LSR.

	Zgodność z celami PROW na lata 2014 - 2020	Zgodność z celami Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014-2020
Cel programu	Cel szczegółowy 6B „wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich” w ramach priorytetu 6 „wspieranie włączenia społecznego, ograniczenia ubóstwa i rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich”	Cel tematyczny 9. Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją
Cel ogólny	Zwiększenie atrakcyjności lokalnego rynku pracy	
Cel szczegółowy		
Rozwój przedsiębiorczości oraz wzrost aktywności społecznej i zawodowej mieszkańców obszaru	<p>Cel szczegółowy 6B „wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich” w ramach priorytetu 6 „wspieranie włączenia społecznego, ograniczenia ubóstwa i rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich” Poprzez działania ukierunkowane w szczególności na wsparcie grup defaworyzowanych ze względu na dostęp do rynku pracy (pomoc w założeniu własnej działalności) jak i inwestowanie w rozwój lokalnych przedsiębiorstw.</p> <p>Cele przekrojowe PROW – ochrona środowiska, przeciwdziałanie zmianom klimatu, innowacyjność Poprzez premiowanie (preferencje) dla operacji innowacyjnych</p>	<p>Oś Priorytetowa 7 Cel szczegółowy 1: Ożywienie społeczne i gospodarcze na obszarach objętych Lokalnymi Strategiami Rozwoju Poprzez inwestycje infrastrukturalne przyczyniające się do rewitalizacji społeczno – gospodarczej miejscowości wiejskich.</p> <p>Oś Priorytetowa 11 Cel szczegółowy 1: Wzrost aktywizacji społeczno - zawodowej mieszkańców objętych Lokalnymi Strategiami Rozwoju Poprzez projekty ukierunkowane na wsparcie (aktywizację zawodową) osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, w tym wsparcie na lokalnym rynku pracy oraz pomoc osobom z grup wskazanych jako defaworyzowane.</p>
Cel ogólny	Rozwój lokalnych inicjatyw na rzecz budowania kapitału społecznego	
Cel szczegółowy		
Pobudzenie aktywności społecznej mieszkańców	<p>Cel szczegółowy 6B „wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich” w ramach priorytetu 6 „wspieranie włączenia społecznego, ograniczenia ubóstwa i rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich”</p> <p>Cele przekrojowe PROW – ochrona środowiska, przeciwdziałanie zmianom klimatu, innowacyjność Poprzez inwestycje w rozwój ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej, kulturalnej, zachowanie dziedzictwa lokalnego a także premiowanie w kryteriach wyboru operacji innowacyjnych o zasięgu LSR.</p>	<p>Oś Priorytetowa 7 Cel szczegółowy 1: Ożywienie społeczne i gospodarcze na obszarach objętych Lokalnymi Strategiami Rozwoju Poprzez inwestycje infrastrukturalne przyczyniające się do rewitalizacji społeczno – gospodarczej miejscowości wiejskich.</p> <p>Oś Priorytetowa 11 Cel szczegółowy 1: Wzrost aktywizacji społeczno - zawodowej mieszkańców objętych Lokalnymi Strategiami Rozwoju poprzez projekty ukierunkowane na wsparcie (aktywizację zawodową) osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, w tym wsparcie na lokalnym rynku pracy oraz pomoc osobom z grup wskazanych jako defaworyzowane.</p>

Źródło: opracowanie własne

5.3 Przedstawienie celów z podziałem na źródła finansowania.

Tabela 25. Przedstawienie celów z podziałem na źródła finansowania.

Cel ogólny	Cel szczegółowy	Źródła finansowania
Zwiększenie atrakcyjności lokalnego rynku pracy	Rozwój przedsiębiorczości oraz wzrost aktywności zawodowej i społecznej mieszkańców obszaru	PROW 2014-2020
		RPO WK-P Oś priorytetowa 11
		RPO WK-P Oś priorytetowa 7
Rozwój lokalnych inicjatyw na rzecz budowania kapitału społecznego	Pobudzenie aktywności społecznej mieszkańców	PROW 2014-2020
		RPO WK-P Oś priorytetowa 7
		RPO WK-P Oś priorytetowa 11

Źródło: opracowanie własne

5.4 Przedstawienie przedsięwzięć realizowanych w ramach RLKS, a także wskazanie sposobu ich realizacji wraz z uzasadnieniem.

Przedsięwzięcie	Przedsiębiorcza NASZA KRAJNA
Realizowany cel ogólny	Zwiększenie atrakcyjności lokalnego rynku pracy
Realizowany cel szczegółowy	Rozwój przedsiębiorczości oraz wzrost aktywności zawodowej i społecznej mieszkańców obszaru
Źródło finansowania	<p>1.Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 -2020, Poddziałanie: 19.2 – Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność Wsparcie w ramach ww. przedsięwzięcia udzielane będzie zgodnie z zapisami rozporządzenia wykonawczego do ww. działania. Fundusz: Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich</p> <p>2.Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014 - 2020, Oś priorytetowa 7: Rozwój lokalny kierowany przez społeczność Fundusz: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego</p>
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia oraz sposób realizacji	<p>Uzasadnienie wyboru Przedsięwzięcia: Przedsięwzięcie jest odpowiedzią na zdiagnozowane w LSR problemy związane głównie z wysokim bezrobociem, małą liczbą miejsc pracy i stosunkowo niskim wskaźnikiem przedsiębiorczości.</p> <p>Rozwój przedsiębiorczości i samozatrudnienia jest jedną z form skutecznego przeciwdziałania bezrobociu, podnoszenia poziomu aktywności zawodowej społeczeństwa, a także stymulowania rozwoju ekonomicznego i społecznego regionów. Planowane przedsięwzięcie służyć będzie promocji oraz wspieraniu inicjatyw i rozwiązań zmierzających do tworzenia nowych miejsc pracy oraz budowy postaw kreatywnych, służących rozwojowi przedsiębiorczości i samozatrudnienia (zwłaszcza w odniesieniu do grup wskazanych w LSR jako defaworyzowane ze względu na dostęp do rynku pracy).</p> <p>W ramach przedsięwzięcia planuje się działania ukierunkowane na wsparcie tworzenia i rozwoju lokalnych przedsiębiorstw różnych branż. W szczególności jednak z uwagi na specyfikę obszaru LSR i jego potencjał, mając na uwadze rekomendacje wynikające z konsultacji, zwłaszcza z lokalnymi przedsiębiorcami określono, iż LSR integrować będzie w szczególności następujące branże działalności gospodarczej (rozumiane jako sekcje PKD): Sekcja C – przetwórstwo przemysłowe - PRODUKCJA Sekcja F - budownictwo Sekcja I – działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi – TURYSTYKA Sekcja R – Działalność związana z kulturą rozrywką i rekreacją – REKREACJA</p> <p>Przedsięwzięcia realizowane w ramach ww. działalności gospodarczych stanowią listę szczególnie preferowanych operacji w ramach LSR (kryterium punktowe przy ocenie wniosku przez Radę Decyzyjną). Nie oznacza to jednak, że osoby podejmujące lub prowadzące działalność w innych branżach nie mogą ubiegać się o wsparcie.</p> <p>Sposób realizacji Przedsięwzięcia:</p>

	<p>Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 -2020 Wsparcie obejmować będzie następujące rodzaje operacji:</p> <ol style="list-style-type: none"> podejmowania działalności gospodarczej, rozwijania działalności gospodarczej, tworzenia inkubatorów przetwórstwa lokalnego produktów rolnych, podnoszenie kompetencji osób realizujących operacje w zakresie określonym w lit. a-c <p>W ramach LSR nie będą wspierane działalności wskazane w rozporządzeniu wykonawczym do poddziałania 19.2. PROW na lata 2014-2020 jako niekwalifikujące się do wsparcia.</p> <p>Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014 – 2020: Wsparcie obejmować będzie następujące rodzaje operacji:</p> <ol style="list-style-type: none"> Wsparcie inwestycyjne mikro i małych przedsiębiorstw – projekty inwestycyjne poprawiające konkurencyjność przedsiębiorstwa, związane z unowocześnieniem sposobu działania jak i oferty poprzez: <ol style="list-style-type: none"> rozbudowę przedsiębiorstwa, rozszerzenie zakresu działania przedsiębiorstwa, działania mające na celu dokonywanie zasadniczych zmian produkcji bądź procesu produkcyjnego, prowadzące do wprowadzenia na rynek nowych lub ulepszonych produktów/usług, zmianę stosowanych rozwiązań produkcyjnych, technologicznych, organizacyjnych, zmianę wyrobu i usługi, w tym także zmianę sposobu świadczenia usługi <p>Ze wsparcia wyłączone są inwestycje w zakresie produkcji i pierwszego etapu przetwórstwa produktów rolnych.</p>
Innowacyjność realizowanych operacji	W ramach przedsięwzięcia przewidziano preferencje dla operacji innowacyjnych tj. oryginalnych w skali lokalnej, co ma swoje odzwierciedlenie w lokalnych kryteriach wyboru. Przez innowacyjność rozumie się wdrożenie na obszarze LSR nowego lub znacząco udoskonalonego produktu, usługi, procesu, organizacji lub nowego sposobu wykorzystania lub zmobilizowania istniejących lokalnych zasobów przyrodniczych, historycznych, kulturowych czy społecznych.
Beneficjenci przedsięwzięcia	osoba fizyczna, mikro i małe przedsiębiorstwa, NGO Preferencje dla operacji realizowanych przez wnioskodawcę z grupy osób defaworyzowanych ujętych w LSR (bezrobotni, nisko opłacani pracownicy (otrzymujący minimalne lub niższe wynagrodzenie za pracę), zatrudniani w niepewnych warunkach, osoby niepełnosprawne, osoby do 30 roku życia, osoby w wieku 50+)
Kwota wsparcia w ramach LSR:	<p>Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 -2020</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ podejmowanie działalności gospodarczej - premia w wysokości 60 tys. zł. ☐ rozwijanie działalności gospodarczej - maksymalny poziom dofinansowania nie wyższy niż 70 % kosztów kwalifikowalnych - minimalna kwota dofinansowania projektu – 50 tys. zł - limit pomocy na beneficjenta – 300 tys. zł (z wyłączeniem operacji z zakresu tworzenia lub rozwoju inkubatorów przetwórstwa lokalnego gdzie limit ten wynosi 500 tys. zł) <p>Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014 - 2020,</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie działalności gospodarczej - całkowita wartość operacji wynosi minimum 10 tys. zł. i maksymalnie 125 tys. zł. - kwota grantu wynosi od 7 tys. zł. do 70 tys. - poziom dofinansowania nie więcej niż 70% (refundacja), - wkład własny Grantobiorcy nie mniej niż 30 % (finansowy).
Tryb wyboru projektów przez LGD (forma wdrożenia):	PROW: tryb konkursowy RPOWK-P: projekty grantowe
Uzasadnienie przyjętego poziomu wsparcia:	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 -2020 Wysokość premii na rozpoczęcie działalności gospodarczej została dookreślona przez LGD na poziomie – 60 tys. zł. Wybór kwot oparty jest na danych historycznych. W poprzednim okresie programowania dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej w ramach

	działania 6.2 POKL wynosiła max. 40 tys. zł + wsparcie pomostowe max. 14,4 tys. zł. W związku z tym uznano, że kwota dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej w wysokości 60 tys. zł będzie kwotą wystarczającą do uruchomienia działalności gospodarczej w branżach preferowanych w LSR.
--	---

Przedsięwzięcie	Aktywizacja zawodowa mieszkańców obszaru
Realizowany cel ogólny	Zwiększenie atrakcyjności lokalnego rynku pracy
Realizowany cel szczegółowy	Rozwój przedsiębiorczości oraz wzrost aktywności zawodowej i społecznej mieszkańców obszaru
Źródło finansowania	Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014 – 2020 Oś Priorytetowa 11 – Rozwój lokalny kierowany przez społeczność Fundusz: Europejski Fundusz Społeczny
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia oraz sposób realizacji	Przedsięwzięcie dotyczy wprost włączenia społecznego osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Odpowiadając na problemy wskazane w diagnozie oraz analizie SWOT zwłaszcza w kontekście długotrwałe utrzymującego się poziomu bezrobocia i idącego w ślad za nim wysokiego odsetka osób korzystających z pomocy społecznej a także niskiej aktywności społecznej mieszkańców obszaru LSR działania w ramach Przedsięwzięcia koncentrować się będą na aktywizacji zawodowej mieszkańców obszaru LSR w szczególności osób zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym oraz osób z ich otoczenia. Przedsięwzięcie ukierunkowane będzie zatem na pomoc osobom, mającym problemy zarówno na rynku pracy, jak i w obszarze życia społecznego. Przedsięwzięcie polegać będzie na realizacji różnego typu działań aktywizujących społecznie, a także działań integrujących osoby zagrożone ubóstwem i wykluczone ze społeczności lokalną i jej najbliższym otoczeniem. Typy operacji (projektów) możliwych do realizacji w ramach LSR: ☐ Działania na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w zakresie wdrożenia rozwiązań z obszaru aktywnej integracji o charakterze środowiskowym takich jak: - aktywizacja społeczno-zawodowa (w tym szkolenia i podnoszące kompetencje i/lub dające nowe umiejętności zawodowe i społeczne),
Innowacyjność realizowanych operacji	W ramach przedsięwzięcia nie planuje się premiowania beneficjentów za innowacyjny charakter operacji.
Beneficjenci przedsięwzięcia	wszystkie podmioty za wyjątkiem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie odrębnych przepisów).
Kwota wsparcia w ramach LSR:	- w przypadku grantu zakładającego efektywność zatrudnieniową maksymalna wartość grantu wynosi 150 tys. zł, - poziom dofinansowania zgodnie z zapisami w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014 -2020, - wkład własny Grantobiorcy zgodnie z zapisami w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014 -2020 (finansowy i niefinansowy wyłącznie w formie nieodpłatnej pracy ustalonej jako iloczyn liczby przepracowanych godzin oraz ilorazu przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w drugim roku poprzedzającym rok, w którym złożono wniosek o przyznanie grantu i liczby 168). Minimalny poziom wskaźnika efektywności społeczno-zatrudnieniowej w wymiarze zatrudnieniowym - zgodny z aktualnymi wytycznymi i dokumentami programowymi EFS, wskaźnik efektywności zatrudnieniowej dla osób z niepełnosprawnościami – wartość docelowa 12%; wskaźnik efektywności zatrudnieniowej dla pozostałych osób lub środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym – wartość docelowa 25%. 25 %

	Minimalny poziom wskaźnika efektywności społeczno-zatrudnieniowej w wymiarze społecznym – zgodny z aktualnymi wytycznymi i dokumentami programowymi EFS, wskaźnik efektywności społecznej dla osób z niepełnosprawnościami – wartość docelowa 34% ; wskaźnik efektywności społecznej dla pozostałych osób lub środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym – wartość docelowa 34% ;
Tryb wyboru projektów przez LGD (forma wdrożenia):	Projekty grantowe

Przedsięwzięcie	Obszar LGD NASZA KRAJNA aktywny kulturalnie i społecznie
Realizowany cel ogólny	Rozwój lokalnych inicjatyw na rzecz budowania kapitału społecznego
Realizowany cel szczegółowy	Pobudzenie aktywności społecznej mieszkańców
Zródło finansowania	<p>1.Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 -2020, Poddziałanie: 19.2 – Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność Poddziałanie: 19.3 - Przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania Wsparcie w ramach ww. przedsięwzięcia udzielane będzie zgodnie z zapisami rozporządzenia wykonawczego do ww. działania. Fundusz: Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich</p> <p>2.Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014 – 2020 Oś Priorytetowa 11 – Rozwój lokalny kierowany przez społeczność Fundusz: Europejski Fundusz Społeczny</p>
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia oraz sposób realizacji	<p>Wdrażane Przedsięwzięcie będzie odpowiedzią na zdiagnozowane w LSR problemy związane w szczególności z niską aktywnością mieszkańców, niedostateczną ofertą zagospodarowania czasu wolnego zwłaszcza dla osób starszych, dzieci i młodzieży, a także niewykorzystanym potencjałem w postaci wielu organizacji pozarządowych. Działania realizowane w ramach przedsięwzięcia ukierunkowane będą na integrację mieszkańców obszaru w szczególności zaś wskazanych w LSR jako grupy defaworyzowane.</p> <p>Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 -2020, Typy operacji (projektów) możliwych do realizacji w ramach LSR:</p> <ol style="list-style-type: none"> rozwój rynków zbytu, zachowanie dziedzictwa lokalnego, promowanie obszaru objętego LSR, w tym produktów lub usług lokalnych pod warunkiem, że operacja nie służy promocji produktów lub usług wyłącznie jednego podmiotu i operacja nie dotyczy organizacji wydarzeń cyklicznych <p>Lista rekomendowanych zadań planowanych do realizacji w ramach Przedsięwzięcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ organizacja kursów, szkoleń, warsztatów, wizyt studyjnych i innych działań edukacyjnych nawiązujących do lokalnych tradycji i dziedzictwa kulturowego Krajny jak również wykorzystujących potencjał turystyczny obszaru LSR, ☐ organizacja wydarzeń i imprez kulturalnych i promocyjnych (z wyłączeniem wydarzeń i imprez cyklicznych), ☐ opracowanie i wydanie materiałów promocyjnych, m.in. folderów, albumów fotograficznych, filmów promocyjnych, monografii, przewodników, widokówek, kalendarzy imprez kulturalnych planowanych w regionie i innych publikacji, ☐ szkolenia, warsztaty i inne działania edukacyjne ukierunkowane na podnoszenie wiedzy mieszkańców obszaru LSR w zakresie ochrony środowiska i zmian klimatycznych (promowanie postaw prośrodowiskowych i proklimatycznych),

	<p>☐ inne działania w zakresach opisanych powyżej</p> <p>Przedsięwzięcia te stanowią listę szczególnie preferowanych operacji w ramach PROW (kryterium punktowe przy ocenie wniosku przez Radę Decyzyjną).</p> <p><u>W ramach Przedsięwzięcia zaplanowano realizację dwóch projektów współpracy (szczegółowy opis w cz. Budżet).</u></p> <p>Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014 – 2020:</p> <p>Typy operacji (projektów) możliwych do realizacji w ramach LSR</p> <p>☐ Działania na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w zakresie wdrożenia rozwiązań z obszaru aktywnej integracji o charakterze środowiskowym takich jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kluby młodzieżowe (w tym z programem rówieśniczym obejmujące m.in.: rówieśnicze doradztwo, edukację, liderowanie, coaching rówieśniczy), - i inne z obszaru aktywnej integracji o charakterze środowiskowym. <p>☐ Działania wspierające rozwiązania w zakresie organizowania społeczności lokalnej i animacji społecznej z wykorzystaniem m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - usług wzajemnościowych, samopomocowych, - lidera lub animatora aktywności lokalnej oraz obywatelskiej, - i inne rozwiązania w zakresie organizowania społeczności lokalnej i animacji społecznej. <p>Realizowane w ramach Przedsięwzięcia operacje będą komplementarne z operacjami infrastrukturalnymi realizowanymi w ramach Przedsięwzięcia <i>Rozwój lokalnej infrastruktury</i></p>
<p>Innowacyjność realizowanych operacji</p>	<p>W ramach przedsięwzięcia (cz. współfinansowana w ramach PROW) przewidziano preferencje dla operacji innowacyjnych tj. oryginalnych w skali lokalnej, co ma swoje odzwierciedlenie w lokalnych kryteriach wyboru. Przez innowacyjność rozumie się wdrożenie na obszarze LSR nowego lub znacząco udoskonalonego produktu, usługi, procesu, organizacji lub nowego sposobu wykorzystania lub zmobilizowania istniejących lokalnych zasobów przyrodniczych, historycznych, kulturowych czy społecznych.</p>
<p>Beneficjenci przedsięwzięcia</p>	<p>PROW:</p> <p>O wsparcie mogą ubiegać się nieprowadzące działalności gospodarczej</p> <ul style="list-style-type: none"> - osoby prawne rozumiane jako organizacje pozarządowe posiadające osobowość prawną (wpis do KRS), - jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym ustawy przyznają zdolność prawną, sformalizowane grupy nieposiadające osobowości prawnej (w tym Koła Gospodyń Wiejskich będące w strukturach kółek i organizacji rolniczych lub posiadające osobowość prawną) - JST <p>których siedziba lub oddział mieści się na obszarze objętym LSR</p> <p>RPO WK-P:</p> <p>wszystkie podmioty za wyjątkiem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie odrębnych przepisów).</p>
<p>Kwota wsparcia w ramach LSR:</p>	<p>PROW:</p> <p><u>Tryb konkursowy:</u></p> <p>Maksymalny % poziomu dofinansowania:</p> <p>Jednostki sektora finansów publicznych: nie wyższy niż 63,63% kosztów kwalifikowanych</p> <p>Pozostałe podmioty: nie wyższy niż 80 % kosztów kwalifikowanych</p> <p>RPO WK-P:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w przypadku grantu zakładającego wyłącznie wzrost aktywności społecznej maksymalna wartość grantu wynosi 50 tys. zł - zgodnie z zapisami w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014 -2020, - wkład własny Grantobiorcy zgodnie z zapisami w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014 -2020, (finansowy i niefinansowy wyłącznie w formie nieodpłatnej pracy ustalonej jako iloczyn liczby przepracowanych godzin oraz ilorazu przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w drugim roku poprzedzającym rok, w którym złożono wniosek o przyznanie grantu i liczby 168).

	<p>Minimalny poziom wskaźnika efektywności społeczno-zatrudnieniowej w wymiarze społecznym – zgodny z aktualnymi wytycznymi i dokumentami programowymi EFS, wskaźnik efektywności społecznej dla osób z niepełnosprawnościami – wartość docelowa 34%;</p> <p>wskaźnik efektywności społecznej dla pozostałych osób lub środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym – wartość docelowa 34%;</p>
<p>Tryb wyboru projektów przez LGD (forma wdrożenia):</p>	<p>PROW: tryb konkursowy</p> <p>RPO WK-P: projekty grantowe</p>
<p>Uzasadnienie przyjętego poziomu wsparcia:</p>	<p>Dofinansowanie dla projektów konkursowych realizowanych w ramach PROW (dla Beneficjentów nie będących JST) zostało obniżone z 100 do 80 % – z uwagi na możliwość wkładu własnego niefinansowego, obniżony poziom dofinansowania nie będzie stanowił bariery we wnioskowaniu o środki, a obniżony pułap dofinansowania da możliwość pozyskania dotacji przez większą liczbę Wnioskodawców, co znacząco zwiększy oddziaływanie strategii. Ponadto możliwość wniesienia wkładu niefinansowego przyczyni się do aktywizacji Beneficjentów i grup docelowych operacji.</p>

Przedsięwzięcie	Rozwój lokalnej infrastruktury
Realizowany cel ogólny	Rozwój lokalnych inicjatyw na rzecz budowania kapitału społecznego
Realizowany cel szczegółowy	Pobudzenie aktywności społecznej mieszkańców
Źródło finansowania	<p>1.Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 -2020, Poddziałanie: 19.2 – Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność Wsparcie w ramach ww. przedsięwzięcia udzielane będzie zgodnie z zapisami rozporządzenia wykonawczego do ww. działania. Fundusz: Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich</p> <p>2.Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014 – 2020 Oś Priorytetowa 7 – Rozwój lokalny kierowany przez społeczność Fundusz: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego</p>
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięcia oraz sposób realizacji	<p>Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 -2020 Przedsięwzięcie będzie odpowiedzią na zdiagnozowany w LSR problem związany z ograniczonym dostępem do infrastruktury kulturalno – rekreacyjnej mieszkańców obszaru LSR, co pośrednio wpływa również na niską aktywność mieszkańców we wspólne działania. Realizacja przedsięwzięcia nastąpi poprzez operacje w następujących zakresach PROW na lata 2014-2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ rozwój ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej, lub kulturalnej, ☐ zachowanie dziedzictwa lokalnego. Lista operacji szczególnie preferowanych: infrastruktura ścieżek i szlaków rowerowych (wraz z infrastrukturą towarzyszącą); siłownie zewnętrzne, place zabaw, wiaty, wieże widokowe, miejsca postojowe, boiska do gier zespołowych, świetlice wiejskie. W zakresie projektów z zachowania dziedzictwa lokalnego: organizacja kursów, szkoleń, warsztatów, wizyt studyjnych i innych działań edukacyjnych nawiązujących do lokalnych tradycji i dziedzictwa lokalnego Krajny jak również wykorzystujących potencjał turystyczny obszaru LSR; tworzenie ścieżek historycznych. <p>Projekty infrastrukturalne w ww. zakresie winny mieć charakter niekomercyjny. Realizacja przedsięwzięcia może dotyczyć całego obszaru LSR przy czym premiowane będą operacje realizowane w miejscowościach zamieszkałych przez mniej niż 5 tys. mieszkańców.</p> <p>Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014 – 2020</p>

	<p>Przedsięwzięcie będzie niewątpliwie odpowiedzią na zidentyfikowane w diagnozie oraz analizie SWOT obszary problemowe związane ze złym stanem lokalnej infrastruktury oraz licznie wskazywanymi w szczególności przez lokalne samorządy obszarami zdegradowanymi, które są wynikiem zarówno zaniechania bieżących remontów i odnowy infrastruktury, jak i braku dostosowania struktur przestrzennych oraz ich funkcji do nowych zmieniających się w czasie potrzeb. Dodatkowo obszary zdegradowane zamieszkują często grupy społeczności lokalnej ekonomicznie słabe, co obciąża je dodatkowo trudną problematyką społeczną (bezrobocie, ubóstwo, problemy wychowawcze, itp.) i prowadzi do zjawiska wykluczenia.</p> <p>Wsparcie w ramach Przedsięwzięcia ukierunkowane będzie na inwestycje przyczyniające się do rozwoju i podniesienia atrakcyjności obszarów problemowych (zdegradowanych) dla mieszkańców ale również inwestorów, poprzez uporządkowanie przestrzeni, przygotowanie jej do pełnienia funkcji społecznych, kulturalnych, innych (rewitalizacja społeczno – gospodarcza).</p> <p>Beneficjentami Przedsięwzięcia będą mogły być wyłącznie podmioty, których operacja (projekt) będzie zgodny z Gminnym Programem Rewitalizacji (GPR) dla obszaru objętego projektem oraz dodatkowo przedmiotowy projekt musi wynikać i być powiązany ze zrealizowanymi, realizowanymi lub planowanymi do realizacji działaniami objętymi wsparciem w ramach EFS (kryterium dostępu). Działania rewitalizacyjne w ramach LSR winny być zatem uzupełnieniem potrzeb infrastrukturalnych wynikających z realizacji projektów w ramach Przedsięwzięcia <i>Aktywizacja zawodowa mieszkańców obszaru</i> oraz <i>Obszar LGD NASZA KRAJNA aktywny kulturalnie i społecznie (źródło finansowania oś 11 RPO WK-P)</i></p> <p>Realizacja przedsięwzięcia nastąpi poprzez operacje w następujących zakresach RPO WK-P na lata 2014-2020:</p> <p>Działania infrastrukturalne przyczyniające się do rewitalizacji społeczno-gospodarczej miejscowości wiejskich:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w szczególności o dużej koncentracji negatywnych zjawisk społecznych - zmierzające do ożywienia społeczno-gospodarczego danego obszaru i poprawy warunków uczestnictwa osób zamieszkujących obszary problemowe w życiu społecznym i gospodarczym. <p>Operacje rekomendowane dla przedsięwzięcia (lista operacji szczególnie preferowanych):</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ przebudowa, remont, modernizacja lub adaptacja budynków, obiektów w celu przywrócenia i/lub nadania im nowych funkcji społecznych, gospodarczych, kulturalnych, turystycznych lub rekreacyjnych wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu i zakupem niezbędnego wyposażenia, ☐ elementem operacji może być także przebudowa dróg gminnych (jedynie jako element towarzyszący). <p>Powyższa lista nie stanowi katalogu zamkniętego.</p> <p>Z uwagi na fakt, iż opracowanie LSR zbiegło się w czasie z wejściem w życie ustawy o rewitalizacji, a tym samym przygotowaniem przez lokalne samorządy wspomnianych powyżej GPR realizacja szczegółowych działań w ramach niniejszego przedsięwzięcia zostanie doprecyzowana w miarę postępujących prac w zakresie GPR.</p> <p>Obszary wyłączone w ramach LSR: z uwagi na ograniczenia w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014 -2020 projekty w ramach niniejszego przedsięwzięcia nie będą mogły być realizowane na obszarach miast w obrębie LSR tj.: Sępólno Krajeńskie, Więcbork i Kamień Krajeński.</p>
<p>Innowacyjność realizowanych operacji</p>	<p>W ramach przedsięwzięcia (cz. współfinansowana w ramach PROW) przewidziano preferencje dla operacji innowacyjnych tj. oryginalnych w skali lokalnej, co ma swoje odzwierciedlenie w lokalnych kryteriach wyboru. Przez innowacyjność rozumie się wdrożenie na obszarze LSR nowego lub znacząco udoskonalonego produktu, usługi, procesu, organizacji lub nowego sposobu wykorzystania lub zmobilizowania istniejących lokalnych zasobów przyrodniczych, historycznych, kulturowych czy społecznych.</p>
<p>Beneficjenci przedsięwzięcia</p>	<p>Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 -2020:</p> <p>TRYB KONKURSOWY:</p> <p>O dofinansowanie mogą ubiegać się nieprowadzące działalności gospodarczej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osoby prawne rozumiane jako organizacje pozarządowe posiadające osobowość prawną (wpis do KRS),

	<p>- jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym ustawy przyznają zdolność prawną, sformalizowane grupy nieposiadające osobowości prawnej (w tym Koła Gospodyń Wiejskich będące w strukturach kółek i organizacji rolniczych)</p> <p>- JST</p> <p>których siedziba lub oddział mieści się na obszarze objętym LSR.</p> <p>Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014 – 2020:</p> <p>jednostki samorządu terytorialnego, samorządowe jednostki organizacyjna organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych</p>
Kwota wsparcia w ramach LSR:	<p>Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014 – 2020:</p> <p>Maksymalny % poziom dofinansowania: zgodnie z zapisami w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014 - 2020.</p> <p>Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 -2020</p> <p><u>Tryb konkursowy:</u></p> <p>Maksymalny % poziomu dofinansowania:</p> <p>Jednostki sektora finansów publicznych: nie wyższy niż 63,63% kosztów kwalifikowanych</p> <p>Pozostałe podmioty: nie wyższy niż 80 % kosztów kwalifikowanych</p>
Tryb wyboru projektów przez LGD (forma wdrożenia):	<p>PROW: Tryb konkursowy</p> <p>RPO WK-P: tryb konkursowy</p>
Uzasadnienie przyjętego poziomu wsparcia:	<p>Dofinansowanie dla projektów konkursowych realizowanych w ramach PROW (dla Beneficjentów nie będącymi JST) zostało obniżone z 100 do 80 %. Z uwagi na możliwość wkładu własnego niefinansowego, obniżony poziom dofinansowania nie będzie stanowił bariery we wnioskowaniu o środki. Obniżony pułap dofinansowania da możliwość pozyskania dotacji przez większą liczbę Wnioskodawców, co znacząco zwiększy oddziaływanie strategii. Ponadto możliwość wniesienia wkładu niefinansowego przyczyni się do aktywizacji Beneficjentów i grup docelowych operacji, poprzez nieodpłatne włączenie się w pracę związane z realizacją projektu.</p>

5.5 Specyfikacja wskaźników przypisanych do przedsięwzięć, celów szczegółowych i celów ogólnych wraz z uzasadnieniem wyboru konkretnego wskaźnika w kontekście ich adekwatności do celów i przedsięwzięć.

Tabela 26. Obszary interwencji planowanych do przeprowadzenia w ramach realizacji LSR wspólnie dla wszystkich celów szczegółowych.

PRZEDSIĘWZIĘCIE Przedsiębiorcza NASZA KRAJNA

Cele	Cele szczegółowe	Wskaźniki produktów	Wartości docelowe w roku 2023	Planowana wartość pomocy [PLN/€]	Planowane działania
CEL I Zwiększenie atrakcyjności lokalnego rynku pracy	CEL SZCZEGÓŁOWY Rozwój przedsiębiorczości oraz wzrost aktywności zawodowej i społecznej mieszkańców obszaru	<ul style="list-style-type: none"> - liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie - liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje - liczba centrów przetwórstwa lokalnego - liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa - liczba operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa 	34 34 1 45 8	RPO - EFRR 2.344,154,88 zł PROW /1 129 000,00 €	<ul style="list-style-type: none"> • premie na rozpoczęcie działalności gospodarczej • dotacje na rozwój mikro- i małych firm • tworzenia inkubatorów przetwórstwa lokalnego produktów rolnych
PRZEDSIĘWZIĘCIE Aktywizacja zawodowa mieszkańców obszaru					
CEL I Zwiększenie atrakcyjności lokalnego rynku pracy	CEL SZCZEGÓŁOWY Rozwój przedsiębiorczości oraz wzrost aktywności zawodowej i społecznej mieszkańców obszaru	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie 	60	616 877,00 zł(RPO – EFS)	<ul style="list-style-type: none"> • Działania na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w zakresie wdrożenia rozwiązań z obszaru aktywnej integracji o charakterze środowiskowym takich jak: - aktywizacja społeczno-zawodowa (w tym szkolenia i podnoszące kompetencje i/lub dające nowe umiejętności zawodowe i społeczne),

PRZEDSIĘWZIĘCIE Obszar LGD NASZA KRAJNA aktywny kulturalnie i społecznie				
CEL II Rozwój lokalnych inicjatyw na rzecz budowania kapitału społecznego	CEL SZCZEGÓŁOWY Pobudzenie aktywności społecznej mieszkańców	- liczba przedsięwzięć służących aktywizacji, integracji mieszkańców, promujących walory regionu, - liczba osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie - liczba zrealizowanych projektów współpracy w tym projektów współpracy międzynarodowej - liczba LGD uczestniczących w projektach współpracy	37 190 2 7	PROW 132493,18 € RPO – EFS 1 285 865,20 zł
<p>Typy operacji (projektów) możliwych do realizacji w ramach LSR:</p> <p>a. rozwój rynków zbytu, b. zachowanie dziedzictwa lokalnego, c. promowanie obszaru objętego LSR, w tym produktów lub usług lokalnych pod warunkiem, że operacja nie służy promocji produktów lub usług wyłącznie jednego podmiotu i operacja nie dotyczy organizacji wydarzeń cyklicznych d. działania na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w zakresie wdrożenia rozwiązań z obszaru aktywnej integracji o charakterze środowiskowym e. działania wspierające rozwiązania w zakresie organizowania społeczności lokalnej i animacji społecznej</p>				
PRZEDSIĘWZIĘCIE Rozwój lokalnej infrastruktury				

CEL II Rozwój lokalnych inicjatyw na rzecz budowania kapitału społecznego	CEL SZCZEGÓŁOWY Pobudzenie aktywności społecznej mieszkańców	- liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej lub kulturalnej - liczba podmiotów wspartych w ramach operacji obejmujących wyposażenie mające na celu szerzenie lokalnej kultury i dziedzictwa lokalnego - liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na zrewitalizowanych obszarach	44	PROW- 641.506,82 €; RPO - EFRR 2.344.154,88 zł	Typy operacji (projektów) możliwych do realizacji w ramach LSR: <ul style="list-style-type: none"> • rozwój ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej, lub kulturalnej • Działania infrastrukturalne przyczyniające się do rewitalizacji społeczno-gospodarczej miejscowości wiejskich.
			8		
			4		

Tabela 27. Adekwatność wskaźników do celów i przedsięwzięć

Cel ogólny	Cele szczegółowe	Planowane przedsięwzięcia	Produkty	Rezultaty	Uzasadnienie wyboru wskaźników
<p>CEL I Zwiększenie atrakcyjności lokalnego rynku pracy</p>	<p>CEL SZCZEGÓŁOWY Rozwój przedsiębiorczości oraz wzrost aktywności zawodowej i społecznej mieszkańców obszaru</p>	<p>Przedsiębiorcza NASZA KRAJNA</p>	<ol style="list-style-type: none"> liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje liczba centrów przetwórstwa lokalnego liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa liczba operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa 	<ol style="list-style-type: none"> liczba podmiotów korzystających z infrastruktury służącej przetwarzaniu produktów rolnych liczba utworzonych miejsc pracy wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach liczba nowych produktów/usług wprowadzonych w przedsiębiorstwie liczba udoskonalonych produktów/usług wprowadzonych w przedsiębiorstwie 	<p>Zastosowano odpowiadające przedsięwzięciu wskaźniki dla PROW 2014-2020 w obszarze przedsiębiorczość (4, 5 i 7) oraz bardziej adekwatny do planowanych działań wskaźnik dla obszaru infrastruktura służąca przetwarzaniu produktów rolnych, udostępniania lokalnym przetwórcom (3 i 6). Zastosowano również wskaźniki odpowiadające tego typu projektom wskazanym dla Osi 7 w SzOOP RPO W-KP 2014-2020 (1, 2) oraz odpowiadające im wskaźniki rezultatu (8, 9, 10)</p>
		<p>Aktywizacja zawodowa mieszkańców obszaru</p>	<ol style="list-style-type: none"> liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem objętych wsparciem w programie 	<ol style="list-style-type: none"> liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznych liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznych pracujących (łącznie z pracującymi na 	<p>Wybrano wszystkie wskaźniki (produkty i rezultaty) odpowiadające tego typu projektom wskazanym dla Osi 11 w SzOOP RPO W-KP 2014-2020</p>

<p>CEL II Rozwój lokalnych inicjatyw na rzecz budowania kapitału społecznego</p>	<p>CEL SZCZEGÓŁOWY Pobudzenie aktywności społecznej mieszkańców</p>	<p>Obszar LGD NASZA KRAJNA aktywny kulturalnie i społecznie</p>	<p>1. liczba przedsięwzięć służących aktywizacji, integracji promujących walory regionu, 2. liczba zrealizowanych projektów współpracy w tym projektów międzynarodowej 3. liczba LGD uczestniczących w projektach współpracy 4. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, objętych wsparciem w programie</p>	<p>własny rachunek) po opuszczeniu programu 3. liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których wzrosła aktywność społeczna</p>	<p>Wybrano odpowiadający przedsięwzięciu wskaźnik rezultatu adekwatny dla tego typu projektów wskazanych dla Osi 11 w SzOOP RPO W-KP 2014-2020 (6) oraz wskaźnik produktu (4) Zastosowano odpowiadające przedsięwzięciu wskaźniki dla PROW 2014-2020 w obszarze Projekty współpracy (2, 3 i 7). Utworzono 2 wskaźniki (1, 5) odpowiadające typom projektów realizowanych w ramach przedsięwzięcia, które w sposób najbardziej adekwatny odzwierciedlają charakter podejmowanych działań oraz są wynikiem przeprowadzonej diagnozy i konsultacji - dotyczą one środków PROW.</p>
		<p>Rozwój lokalnej infrastruktury</p>	<p>1. liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej lub kulturalnej 2. Liczba podmiotów wspartych w ramach operacji obejmujących wyposażenie mające na celu szerzenie lokalnej kultury i dziedzictwa lokalnego,</p>	<p>1. liczba osób korzystających z nowych/zmodernizowanych obiektów 2. liczba osób korzystająca ze zrewitalizowanych obszarów</p>	<p>Zastosowano odpowiadające przedsięwzięciu wskaźniki dla PROW 2014-2020 w obszarze dziedzictwo (2). Utworzono 2 wskaźniki (1,4) odpowiadające typom projektów realizowanych w ramach przedsięwzięcia, które w sposób najbardziej adekwatny odzwierciedlają charakter podejmowanych działań i realizowanych typów projektów.</p>

			3. liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na zrewitalizowanych obszarach	Zastosowano również wskaźniki odpowiadające tego typu projektom wskazanych dla Osi 7 w SzOOP RPO W-KP 2014-2020 (3,5)
--	--	--	--	---

5.6Sposób prezentacji celów i wskaźników w treści LSR.

Tabela 28. Tabela celów i wskaźników Lokalnej Strategii Rozwoju 2015-2023

1.0	Cel ogólny I	Zwiększenie atrakcyjności lokalnego rynku pracy					
1.1	Cel szczegółowy	Rozwój przedsiębiorczości oraz wzrost aktywności zawodowej i społecznej mieszkańców obszaru					
		Wskaźniki oddziaływania dla celu ogólnego	Jednostka miary	Stan początko wy 2014 rok	Plan 2023 rok		Źródło danych/sposób pomiaru
W 1.0	Wzrost liczby podmiotów wpisanych do rejestru REGON – 1%		Szt.	3078	3109		GUS Bank danych lokalnych
W 2.0	Wzrost dochodu podatkowego od osób fizycznych gmin w przeliczeniu na 1 mieszkańca (obliczony jako średnia z gmin tworzących obszar LGD) – 2%		zł	306,09	312,21		GUS Bank danych lokalnych
		Wskaźniki rezultatu dla celu szczegółowego	Jednostka miary	Stan początko wy 2015 rok	Plan 2023 rok		Źródło danych/sposób pomiaru
w 1.1	liczba podmiotów korzystających z infrastruktury służącej przetwarzaniu produktów rolnych		osoba	0	48		Dane z ankiet monitorujących Wnioskodawców/Pomiar po zakończeniu realizacji projektu
w 1.2	liczba utworzonych miejsc pracy		osoba	0	63		Dane z ankiet monitorujących Wnioskodawców/Pomiar po zakończeniu realizacji projektu
w 1.3	liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu		osoba	0	18		Dane z ankiet monitorujących Wnioskodawców/Pomiar po zakończeniu realizacji projektu
w 1.4	liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących (łącznie z pracującymi na własny rachunek) po opuszczeniu programu		osoba	0	10		Dane z ankiet monitorujących Wnioskodawców/Pomiar po zakończeniu realizacji projektu

w 1.5	wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach	osoba	0	10	Dane z ankiet monitorujących Wnioskodawców/Pomiar po zakończeniu realizacji projektu	
w 1.6	liczba nowych produktów/usług wprowadzonych w przedsiębiorstwie	sztuka	0	10	Dane z ankiet monitorujących Wnioskodawców/Pomiar po zakończeniu realizacji projektu	
W 1.7	liczba udoskonalonych produktów/usług wprowadzonych w przedsiębiorstwie	sztuka	0	10	Dane z ankiet monitorujących Wnioskodawców/Pomiar po zakończeniu realizacji projektu	
W 1.8	liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których wzrosła aktywność społeczna	osoba	0	34	Dane z ankiet monitorujących Wnioskodawców/Pomiar po zakończeniu realizacji projektu	
Przedsięwzięcia		Wskaźniki produktu		Źródło danych/sposób pomiaru		
		mięra	Jednostka miary	Początkowa 2015.rok	Koncowa 2023.rok	
		Sposób realizacji (konkurs, projekt grantowy, operacja własna, projekt wspólnicy, aktywizacja itp.)				
1.1.1	Przedsiębiorca NASZA KRAJNA	Mikro i małe przedsiębiorstwa	Projekty grantowe	0	34	Dane z ankiet monitorujących Wnioskodawców/Pomiar po zakończeniu realizacji projektu
		- liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie	szt.	0	34	Dane z ankiet monitorujących Wnioskodawców/Pomiar po zakończeniu realizacji projektu
		- liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje	szt.	0	34	Dane z ankiet monitorujących Wnioskodawców/Pomiar po zakończeniu realizacji projektu
	Osoby fizyczne/Potencjalni przedsiębiorcy	konkurs	szt.	0	45	Dane z ankiet monitorujących Wnioskodawców/Pomiar po zakończeniu realizacji projektu

Wskaźniki oddziaływania dla celu ogólnego		Jednostka miary	Stan początkowy 2014 rok	Plan 2023 rok	Źródło danych/sposób pomiaru	
W 2.0	Wzrost liczby organizacji pozarządowych (stowarzyszeń i fundacji zarejestrowanych w KRS oraz stowarzyszeń zwykłych)	Szt.	63	70	Starostwo Powiatowe w Sepólnie Krajeńskim/ pomiar po zakończeniu realizacji projektu.	
Wskaźniki rezultatu dla celu szczegółowego		Jednostka miary	Stan początkowy 2015 rok	Plan 2023 rok	Źródło danych/sposób pomiaru	
w 2.1	liczba osób uczestniczących w przedsięwzięciach służących aktywizacji, integracji mieszkańców, promujących walory regionu,	osoba	0	1000	Dane z ankiet monitorujących Wnioskodawców/Pomiar po zakończeniu realizacji projektu	
w 2.2	liczba osób korzystających z nowych/zmodernizowanych obiektów	osoba.	0	7500	Dane z ankiet monitorujących Wnioskodawców/Pomiar po zakończeniu realizacji projektu	
w 2.3	liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, u których wzrosła aktywność społeczna	osoba	0	107	Dane z ankiet monitorujących Wnioskodawców/Pomiar po zakończeniu realizacji projektu	
w 2.4	liczba projektów skierowanych do następujących grup docelowych: - przedsiębiorcy, - grupy defaworyzowane (określone w LSR), - młodzież, - turyści, - inne	Szt.	0	2	Sprawozdanie z realizacji projektu współpracy/dokumentacja projektu	
w 2.5	liczba osób korzystająca ze zrewitalizowanych obszarów	osoba	0	800	Dane z ankiet monitorujących Wnioskodawców/Pomiar po zakończeniu realizacji projektu	
Przedsięwzięcia		Wskaźniki produktu				
Grupy docelowe		nazwa	Jednostka miary	Wartość	Źródło danych/sposób pomiaru	
mieszkańcy obszaru w szczególności osoby zagrożone ubóstwem lub		liczba	Szt.	0	Dane z ankiet monitorujących Wnioskodawców/Pomiar po zakończeniu realizacji projektu	
2.1.1	Obszar LGD NASZA KRAJNA aktywny	przedsięwzięć służących aktywizacji, integracji	Szt.	0	37	Dane z ankiet monitorujących Wnioskodawców/Pomiar po zakończeniu realizacji projektu
				Początkowa 2015 rok	Koncowa 2023 rok	

2.1.2	kulturalnie społecznie	i	wykluczeniem społecznym, otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (w tym zakresie, w jakim jest to niezbędne dla wsparcia osób wykluczonych społecznie) w tym osoby pełniące obowiązki opiekuńcze.	projekt grantowy	liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, objętych wsparciem w programie	Os.	0	190	Dane z ankiet monitorujących Wnioskodawców/Pomiar po zakończeniu realizacji projektu
			Projekt współpracy	liczba zrealizowanych projektów współpracy w tym projektów współpracy międzynarodowej	Szt.	0	2	Sprawozdanie z realizacji projektu współpracy/dokumentacja projektu	
			Projekt współpracy	liczba LGD uczestniczących w projektach współpracy	Szt.	0	7	Sprawozdanie z realizacji projektu współpracy/dokumentacja projektu	
			konkurs	liczba nowych lub zmodernizowanych obiektów infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej lub kulturalnej	Szt.	0	44	Dane z ankiet monitorujących Wnioskodawców/Pomiar po zakończeniu realizacji projektu	
				konkurs	liczba podmiotów wspartych w ramach operacji obejmujących wyposażenie mające na celu szerzenie lokalnej kultury i	Szt.	0	8	Dane z ankiet monitorujących Wnioskodawców/Pomiar po zakończeniu realizacji projektu

5.7 Źródła pozyskania danych do pomiaru.

Dane do pomiaru wskaźników produktu i rezultatu będą pozyskiwane na dwóch etapach – na etapie wyboru operacji, gdzie będzie badane w jaki sposób i w jakim stopniu dana operacja będzie realizować wskaźniki określone w LSR, oraz na etapie rozliczenia operacji kiedy to Beneficjent będzie rozliczał konkretne wskaźniki produktu i rezultatu. Zrealizowane wskaźniki zostaną przedstawione przez Beneficjentów/Grantobiorców w ankiecie monitorującej składanej do biura w styczniu w roku przypadającym po dokonaniu płatności końcowej. W przypadku projektów dla których wskaźniki narastają w okresie trwałości projektu (np. liczba osób korzystających z nowych/wyremontowanych obiektów), Beneficjenci/Grantobiorcy zobowiązani zostaną do przedkładania w biurze LGD corocznej ankiety monitorującej w całym okresie trwałości, składanej do dnia 30 stycznia. W przypadku projektów współpracy wskaźniki określone zostaną na podstawie wniosku o płatność. W projektach grantowych realizowanych w ramach EFS dane do pomiarów pozyskiwane będą z wniosków o płatność/sprawozdawczych. Ponadto LGD będzie sporządzać wnioski o płatność i sprawozdania dla SW. Wskaźniki oddziaływania są ustalane na podstawie ogólnodostępnych danych statystyki publicznej.

5.8 Sposób i częstotliwość dokonywania pomiaru, uaktualniania danych.

W ramach prowadzonych czynności monitorujących, Kierownik Biura LGD odpowiadać będzie za monitorowanie wdrażania planu działania i budżetu LSR. W ramach powyższych czynności planowane jest bieżące monitorowanie i sporządzanie min. corocznych sprawozdań w zakresie oceny postępu rzeczowego, czasowego i finansowego realizacji planu działania w odniesieniu do wskaźników produktu, rezultatu, celów i przedsięwzięć LSR.

Pomiar ostatecznych wskaźników zrealizowanych w ramach LSR odbywał się będzie co do zasady po zakończeniu realizacji danej operacji w ramach LSR/udzielonego wsparcia, a źródłem informacji do pozyskiwania danych będzie w tym zakresie ankieta monitorująca składana zarówno przez Wnioskodawców/Beneficjentów jak i realizatorów grantów (jeśli dotyczy). Ankieta będzie składana w biurze LGD i weryfikowana przez pracowników LGD, a następnie wprowadzana do zbiorczego zestawienia, które będzie uwzględniało przypisanie odpowiednich wskaźników do poszczególnych funduszy, zgodnie z zał. 3 Plan działania.

Bieżące monitorowanie wskaźników ma szczególne znaczenie w odniesieniu do ogłaszanych przez LGD naboru wniosków o dofinansowanie w związku z powyższym LGD będzie dokonywała również wstępnej weryfikacji osiąganych wskaźników już na etapie ubiegania się o przyznanie pomocy (na podstawie złożonych wniosków o dofinansowanie) jak również na podstawie zawartych umów. W sytuacji gdy w danym zakresie tematycznym zostaną osiągnięte założone w LSR wskaźniki, nabór wniosków nie będzie mógł obejmować operacji realizujących ten wskaźnik bez aktualizacji i zatwierdzenia zmian w LSR przez Samorząd Województwa.

5.9 Stan początkowy wskaźnika oraz wyjaśnienie sposobu jego ustalenia.

W odniesieniu do wskaźników produktu i rezultatu każdorazowo w ustalaniu wartości początkowej odniesiono się do wskaźników zrealizowanych lub planowanych do realizacji jedynie przy wsparciu środków finansowych LSR 2016-2023. Mając zatem na uwadze, iż realizacja LSR przypadnie na okres 2016-2023 jako wartość początkową (stan na styczeń 2016 r.) przyjęto zatem każdorazowo „0”. Wskaźniki oddziaływania, z uwagi na swoją specyfikę (pokazanie długofalowych efektów realizacji LSR), odnoszą się do statystyk publicznych w odniesieniu do których wartość bazową ustalono w odniesieniu do danych na rok 2014 (przed rozpoczęciem realizacji LSR).

5.10 Stan docelowy wskaźnika (rok 2023) oraz wyjaśnienie dotyczące jego ustalenia.

Wartość docelowa wskaźników produktu i rezultatu została ustalona na podstawie pomysłów zbieranych przez LGD w trakcie spotkań otwartych z mieszkańcami, w tym grupami przedstawicielskimi (samorządy, przedsiębiorcy, instytucje pomocy społecznej), składanych fiszek projektowych, danych statystycznych i historycznych z okresu programowania PROW 2007 – 2013.

Wartość docelowa wskaźników produktu jest liczona na koniec 2023 roku, należy jednak pamiętać, że oddziaływanie realizacji LSR jest odroczone w czasie. Niektóre efekty podjętej interwencji będą widoczne dopiero po kilku latach od zakończenia realizacji LSR. Natomiast wskaźniki produktu i rezultatu odnoszące się do konkretnych celów i przedsięwzięć będą zliczane na koniec 2018, 2021 i 2023 roku (na podstawie operacji/grantów które zostały rozliczone i wypłacone).

6.3. Wskazanie w jaki sposób w kryteriach wyboru operacji została uwzględniona innowacyjność oraz przedstawienie jej definicji i zasad oceny.

W lokalnych kryteriach wyboru dla przedsięwzięć: **Rozwój lokalnej infrastruktury** (operacje realizowane w ramach PROW 2014 – 2020 oraz współfinansowane w ramach RPO WKP 2014-2020) oraz **Przedsiębiorcza NASZA KRAJNA** (operacje realizowane w ramach PROW 2014-2020) wprowadzone zostało kryterium pn. „Innowacyjny charakter operacji”. Preferowane będą te operacje, które będą miały innowacyjny charakter – dzięki czemu będą odpowiadały na potrzeby poszukiwania nowych, skuteczniejszych rozwiązań w rozwoju lokalnym. Przez innowacyjność rozumie się wdrożenie na obszarze LSR nowego lub znacząco udoskonalonego produktu, usługi, procesu, organizacji lub nowego sposobu wykorzystania lub zmobilizowania istniejących lokalnych zasobów przyrodniczych, historycznych, kulturowych czy społecznych.

W procesie oceny operacji innowacyjność zostanie oceniona w następujący sposób:

0 pkt. – operacja nie jest innowacyjna

5 pkt. – operacja jest innowacyjna

Uzasadnienie innowacji leży po stronie Wnioskodawcy/ Grantobiorcy (Wniosek o przyznanie pomocy wraz z załącznikami). Koniecznym będzie pisemne uzasadnienie przez każdego członka Rady Decyzyjnej przyznanej liczby punktów dla kryterium.

6.4. Informacja o realizacji projektów grantowych.

LGD zamierza realizować następujące przedsięwzięcia w formule projektów grantowych:

— **Przedsięwzięcie: Przedsiębiorcza NASZA KRAJNA** – finansowanie w ramach Osi priorytetowej 7 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność, Działanie 7.1. Rozwój lokalny kierowany przez społeczność Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014-2020 (projekty grantowe na łączną kwotę **2 344 154,88 zł**),

— **Przedsięwzięcie: Aktywizacja zawodowa mieszkańców obszaru** – finansowanie w ramach Osi priorytetowej 11 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność, Działanie 11.1 Włączenie społeczne na obszarach objętych LSR Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 (projekty grantowe na łączną kwotę **616 877,00 zł**).

- **Przedsięwzięcie: Obszar LGD NASZA KRAJNA aktywny kulturalnie i społecznie** – finansowanie:

a) w ramach Osi priorytetowej 11 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność, Działanie 11.1 Włączenie społeczne na obszarach objętych LSR Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 (projekty grantowe na łączną kwotę **1 285 865,20 zł**).

Na moment opracowania niniejszego dokumentu nie przewiduje się realizacji przez LGD operacji własnych.

7. Plan działania - Zwięzła charakterystyka przyjętego harmonogramu osiągnięcia poszczególnych wskaźników wskazująca czas realizacji kluczowych efektów wdrażania LSR

Plan działania zawiera szczegółowe wskazanie harmonogramu osiągnięcia poszczególnych wskaźników produktów dla wszystkich przedsięwzięć zaplanowanych w ramach LSR. Szczegółowy harmonogram realizacji planu działania stanowi załącznik nr 3 do Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność na lata 2016-2023.

Właściwej realizacji planu działania, a tym samym osiągnięciu celów i wskaźników LSR służyć będą działania animacyjne i aktywizujące LGD prowadzone w ramach Planu komunikacji (patrz rozdział IX LSR wraz z załącznikiem).

8. Budżet LSR.

załącznik nr 3 do Aneksu nr 12 do Umowy nr 0001-6933-UM02200M15 z dnia 19 maja 2016r.

Źródłami finansowania działań realizowanych w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju będą środki Programu Rozwoju Obszarów na lata 2014-2020 (w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów

Wiejskich), Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego (w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego).

Budżet na lata 2016-2023 Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenia NASZA KRAJNA jest ściśle powiązany z celami i przedsięwzięciami i skoncentrowany jest na osiągnięciu dwóch celów głównych: CELU I Zwiększenie atrakcyjności lokalnego rynku pracy oraz CELU II Rozwój lokalnych inicjatyw na rzecz budowania kapitału społecznego.

Zaplanowano do realizacji dwa projekty współpracy w łącznej kwocie 30 000 €

Harmonogram osiągania poszczególnych wskaźników produktu oraz realizacji budżetu LSR jest racjonalny.

LGD wyznaczyła zasady premiowania projektów, w których wkład własny wnioskodawcy przekracza intensywność pomocy określoną w poszczególnych programach.

8.1 Ogólna charakterystyka budżetu w tym wskazanie funduszy EFSI stanowiących źródło finansowania LSR

Strategia Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność dla obszaru powiatu sępoleńskiego na lata 2016-2023 jest strategią wielofundusową współfinansowaną z 3 źródeł zgodnie z poniższym zestawieniem:

Tabela 29. Źródła finansowania LSR

Fundusz	Program	Działanie	Kwota [PLN/€]
Europejski Fundusz Rolny na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW)	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020	Poddziałanie 19.2 – Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność	1 873 000,00€
		Poddziałanie 19.3 – Przygotowanie i realizacja działań w zakresie współpracy z lokalną grupą działania	30 000,00€
Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2014-2020	Oś priorytetowa 7 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność Działanie 7.1. Rozwój lokalny kierowany przez społeczność	4 688 309,76
Europejski Fundusz Społeczny		Oś priorytetowa 11 Rozwój lokalny kierowany przez społeczność Działanie 11.1 Włączenie społeczne na obszarach objętych LSR	1 902 742,20
Fundusz wiodący	Wsparcie funkcjonowania LGD (koszty bieżące i aktywizacja/animacja)		557260€

8.2 Opis powiązań budżetu z celami LSR

Tabela 30. Powiązanie budżetu z celami LSR

Wdrażanie LSR (w tym projekty współpracy)					
Przedsięwzięcia	Wartość [PLN/€]	Cele szczegółowe LSR	Wartość [PLN/€]	Cele ogólne LSR	Wartość [PLN/€]

Przedsiębiorcza NASZA KRAJNA	2 344 154,88zł 1 129 000,00€	Rozwój przedsiębiorczości oraz wzrost aktywności zawodowej i społecznej mieszkańców obszaru	2961031,88zł 1 129 000,00€	Zwiększenie atrakcyjności lokalnego rynku pracy	2961031,88zł 1 129 000,00€
Aktywizacja zawodowa mieszkańców obszaru	616 877,00				
Obszar LGD NASZA KRAJNA aktywny kulturalnie i społecznie	1 285 865,20 / 132493,18€ ✓	Pobudzenie aktywności społecznej mieszkańców	3630020,08zł 774000,00€ ✓	Rozwój lokalnych inicjatyw na rzecz budowania kapitału społecznego	3630020,08zł 774000,00€
Rozwój lokalnej infrastruktury	2344154,88 zł 641506,82 € ✓				
OGÓLEM					
Funkcjonowanie LGD, działania aktywizujące i animacyjne służące prawidłowej realizacji celów LSR (w tym realizacja planu komunikacji)				Funkcjonowanie LGD	557260,00€
RAZEM LSR					6591051,96zł 2460260,00€

Planowane projekty współpracy

Tytuł projektu: „Wioski tematyczne sposobem na aktywizację lokalnych społeczności i promocję regionu”

Rodzaj współpracy oraz jej partnerzy: Projekt współpracy realizowany przez 3 LGD:

Partnerzy z Polski: Partnerstwo „Lokalna Grupa Działania Bory Tucholskie”, Stowarzyszenie NASZA KRAJNA, Stowarzyszenie „Partnerstwo dla Krajny i Pałuk”,

Cel ogólny projektu: Aktywizacja i integracja mieszkańców gmin poprzez upowszechnienie idei tworzenia wsi tematycznych.

Cele szczegółowe projektu:

- wykorzystanie potencjału, umiejętności i pomysłów mieszkańców wsi oraz infrastruktury i przestrzeni danej miejscowości do zbudowania produktu turystycznego w postaci wioski tematycznej;
- wzmocnienie oferty turystycznej obszaru partnerskich LGD
- wyzwolenie mechanizmu przedsiębiorczości w mieszkańcach obszarów wiejskich;
- integracja mieszkańców obszaru LSR wokół wspólnego celu ;
- pobudzenie lokalnych inicjatyw mieszkańców na obszarach partnerskich LGD;

Partnerzy projektu zakładają realizację kilku wzajemnie uzupełniających się działań, które służyć będą wzmocnieniu oferty istniejących jak również rozwojowi nowych produktów w postaci wiosek tematycznych.

Partnerzy krajowi planują realizację następujących działań:

1. Organizację seminarium inaugurującego projekt „Wioski tematyczne sposobem na aktywizację lokalnych społeczności”.
2. Przeprowadzenie wizyt diagnostycznych, tj. spotkań w sołectwach zainteresowanych udziałem w projekcie (identyfikacja potencjalnych uczestników wyjazdu i warsztatów).
3. Study tour (prezentacja dobrych praktyk):
  - po wioskach tematycznych Borów Tucholskich;
  - po atrakcjach Ekomuzeum Doliny Noteci.
4. Organizację warsztatów tematycznych (tematy uzależnione od potrzeb danego LGD), których efektem będzie opracowanie koncepcji produktów turystycznych w postaci wiosek tematycznych i ew. działania pilotażowe lub wzmocnienie oferty istniejących wsi tematycznych (oferty wspólne, materiały promocyjne).
5. Organizację szkolenia „Animator gier i zabaw” . Szkolenie pozwoli zarówno na uatrakcyjnienie, jak i podniesienie poziomu ofert turystycznych wiosek tematycznych .
6. Wyjazd szkoleniowy „Lepszy przykład niż wykład” (wspólny dla partnerów z Polski) W trakcie wyjazdu międzynarodowe warsztaty budowania produktów turystycznych z wykorzystaniem lokalnych zasobów.

Poszczególne działania będą realizowane na obszarze partnerskich LGD w części lub całości.
Grupa docelowa: mieszkańcy obszaru objętego LSR, przedsiębiorcy, turyści

Szacowany koszt LGD NASZA KRAJNA: 60 000,00 zł

Wskaźniki realizacji projektu współpracy:

Wskaźnik	Jednostka miary	Stan początkowy styczeń 2016 rok	Plan 2022 rok	Źródło danych/sposób pomiaru
Produkt Liczba LGD uczestniczących w projektach współpracy	szt.	0	3	Sprawozdanie z realizacji projektu współpracy, umowa partnerska,
Produkt Liczba zrealizowanych projektów współpracy w tym projektów współpracy międzynarodowej	szt.	0	1	Sprawozdanie z realizacji projektu współpracy, dokumentacja projektu
Rezultat Liczba projektów skierowanych do następujących grup docelowych: - przedsiębiorcy, -grupy defaworyzowane (określone w LSR), -młodzież, -turyści, - inne	szt.	0	1	Sprawozdanie z realizacji projektu współpracy, dokumentacja projektu

Tytuł projektu: „Cztery pory roku na Krajinie”

Projekt współpracy międzyregionalnej 4 LGD położonych w granicach historycznej Krajny tj.: Stowarzyszenia „Partnerstwo dla Krajny i Pałuk”, Stowarzyszenia „Nasza Krajna”, Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania Krajna Złotowska oraz Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Krajna nad Notecią”.

Cel ogólny projektu: Promocja potencjału historycznego, kulturowego i przyrodniczego obszaru Krajny.

Cele szczegółowe projektu:

- odkrywanie nowych zainteresowań oraz ciekawych formy spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, które przyczynią się do pielęgnowania tradycji kulturowych regionu Krajny,
- wzrost zainteresowania lokalnych społeczności własnym regionem,
- zwiększenie aktywności i zaangażowania dzieci i młodzieży w życie społeczno – kulturowe obszaru partnerskich LGD.

Partnerzy projektu zakładają realizację kilku wzajemnie uzupełniających się działań tj:

- Opracowanie aplikacji mobilnej promującej walory Krajny,
- Opracowanie Leksykonu Krajny - wspólnego dla obszaru Krajny wydawnictwa zawierającego wszystkie informacje kulturowe, historyczne, przyrodnicze.
- Przeprowadzenie kulinarnych zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży o charakterze edukacji regionalnej u wszystkich partnerów projektu
- Organizacja wydarzeń promocyjnych nawiązujących do tradycji regionu Krajny oraz konferencji podsumowującej projekt

Grupa docelowa: mieszkańcy obszaru objętego LSR , w szczególności dzieci i młodzież

Szacowany koszt każdego z partnerów projektu współpracy: 60 000,00 zł

Wskaźniki realizacji projektu współpracy:

Wskaźnik	Jednostka miary	Stan początkowy styczeń 2016 rok	Plan 2018 rok	Źródło danych/sposób pomiaru
Produkt Liczba LGD uczestniczących w projektach współpracy	szt.	0	4	Sprawozdanie z realizacji projektu współpracy, umowa partnerska,
Produkt Liczba zrealizowanych projektów współpracy w tym projektów współpracy międzynarodowej	Szt.	0	1	Sprawozdanie z realizacji projektu współpracy, dokumentacja projektu
Rezultat Liczba projektów skierowanych do następujących grup docelowych: - przedsiębiorcy, - grupy defaworyzowane (określone w LSR), -młodzież, -turyści, - inne	szt.	0	1	Sprawozdanie z realizacji projektu współpracy, dokumentacja projektu

9. Plan komunikacji

Plan komunikacji z lokalną społecznością na okres realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju to dokument określający reguły wymiany informacji między przez Lokalną Grupą Działania Stowarzyszenie NASZA KRAJNA (LGD), a społeczeństwem, na które wpływają działania LGD. W odniesieniu do środków pomocowych Unii Europejskiej, dostępnych w związku z realizacją Umowy Ramowej dotyczącej Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR). Sprawna komunikacja pomoże w wykorzystaniu środków europejskich dla rozwoju obszaru działania LGD: wskaże możliwości, będzie wspierała realizację projektów, a także uświadomi ich efekty.

Przygotowując się do opracowania LSR zapytano mieszkańców o sposób zdobywania informacji na temat wydarzeń lokalnych. Z analizy ankiet wywnioskować można, że najważniejsze źródła informacji dla mieszkańców to osobiste kontakty z innymi mieszkańcami zwłaszcza znajomymi, sąsiadami i rodziną. Kolejnym źródłem informacji jest prasa lokalna, głównie „Wiadomości Krajeńskie”, w mniejszym stopniu „Gazeta Pomorska”. Duża grupa mieszkańców informacje zdobywa także poprzez czytanie wiadomości na słupach ogłoszeniowych, tablicach informacyjnych w swoich miejscowościach (dotyczy to głównie mieszkańców wsi). Popularnym źródłem informacji lokalnych jest Internet, zwłaszcza media społecznościowe i strony internetowe lokalnych instytucji, organizacji pozarządowych – w tym www.naszakrajna.org), lokalne portale internetowe. Najmniej popularne źródła informacji to, telewizja regionalna, ulotki dostarczane do skrzynki pocztowej i ogłoszenia parafialne. Z doświadczenia pracowników biura wynika jednak, że ogłoszenia parafialne okazały się bardzo skuteczną metodą rekrutacji uczestników do konkretnych projektów, realizowanych w jednej lub kilku wsiach. Do skutecznych metod informowania zaliczyć także trzeba informowanie lokalnych liderów (np. sołtysów, członków rad sołeckich, którzy są naturalnymi lokalnymi liderami w swoich miejscowościach). Liderzy to także doskonałe źródło informacji zwrotnej dla LGD.

Z analizy ankiet wywnioskować można także, że większość mieszkańców informacje czerpie od innych osób oraz z prasy lokalnej, natomiast z internetowych źródeł informacji najchętniej korzystają osoby młode i młodzież.

